

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ
TAVASTIAN

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2019

Sisällysluettelo

1.	<i>KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ TAVASTIA</i>	4
1.1	Organisaatio	4
1.2	Organisaatiokaavio 31.12.2019	4
1.3	Yhtymäkokous	5
1.4	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus	5
1.5	Yhtymähallitus	5
1.6	Yhtymähallituksen asettamat toimikunnat	6
1.7	Tilivelvolliset viranhaltijat	6
1.8	Sisäinen valvonta	6
2.	<i>TULOSKORTIN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN</i>	8
2.1	Toiminnalliset sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen	8
2.2	Toiminnalliset sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen	13
3.	<i>AMMATTIOPISTO TAVASTIA</i>	16
3.1	Yleistä	16
3.2	Keskeiset toiminnan suoritteet	17
3.3	Osastojen sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen	18
4.	<i>LUKIOKOULUTUS</i>	21
4.1	Yleistä	21
5.	<i>VANAJAVEDEN OPISTO</i>	22
5.1	Vanajaveden Opiston sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen	22
5.2	Koulutuksen rahoitus	22
5.3	Opetustoiminta	23
5.4	Opiston tuloksellisuus	24
6.	<i>VANAJA KOULUTUS OY</i>	24
7.	<i>KUNTAYHTYMÄPALVELUT JA MUUT YHTEISET PALVELUT</i>	25
7.1	Osastojen sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen	25
8.	<i>KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ TAVASTIAN HANKETOIMINTA</i>	27
8.1	Ammattiopisto Tavastian vuoden 2019 aikana käynnissä olleet hankkeet	27
8.2	Tavastian lukiodien vuoden 2019 aikana käynnissä olleet hankkeet	28
8.3	Vanajaveden Opiston vuoden 2019 aikana käynnissä olleet hankkeet	28
8.4	Kuntayhtymän vuoden 2019 aikana käynnissä olleet EU:n rahoittamat verkostohankkeet	28
9.	<i>HENKILÖSTÖKERTOMUS</i>	29
9.1	Henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut	29
9.1.1	Henkilöstömäärä palvelussuhdetyypeittäin	29
9.1.2	Henkilötyövuodet	30
9.1.3	Työajan jakautuminen	30

9.1.4. Henkilöstön ikärakenne.....	31
9.1.5. Henkilöstön osaamisen kehittäminen	31
9.1.6. Terveysperusteiset poissaolot.....	32
9.1.7 Henkilöstön vaihtuvuus ja eläköitymisen ennakointi.....	33
9.2 Henkilöstökustannukset ja henkilöstöinvestoinnit	33
9.2.1 Henkilöstökustannukset	34
9.2.2 Henkilöstöinvestoinnit	34
10. TALOUDEN TOTEUTUMINEN.....	34
10.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	34
10.2 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainotustoimenpiteet	35
10.3 Talouden toteutumisvertailut.....	36
10.3.1 Talousarvion käyttötalousosan toteutumisvertailu	36
10.3.2 Rahoitusosan toteutumisvertailu	43
10.3.3 Investointiosan toteutumisvertailu	43
11. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	46
11.1 Tuloslaskelma	46
11.2 Rahoituslaskelma.....	47
11.3 Tase.....	48
12. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	49
12.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	49
12.2 Tuloslaskelman liitetiedot	50
12.3. Taseen liitetiedot	52
12.3.3 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	52
12.3.4 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	55
12.3.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	57
12.3.6 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	57
12.3.7 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista.....	58
13. VANAJA KOULUTUS OY:N TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	60
13.1 Tuloslaskelma	60
13.2 Tase.....	60
14. KONSERNILASKELMAT	62
14.1 Konsernituloslaskelma	62
14.2 Konsernitase.....	63
14.3 Konsernirahoituslaskelma	65
15. KÄSITTEET JA LYHENTEET.....	66
16. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	67
16.1 Koulutuskuntayhtymä Tavastian tilinpäätöksen allekirjoitus	67
16.2 Tilinpäätösmerkintä	67

TOIMINTAKATSAUS 2019

TAVASTIA – kolmen koulutussuunnan kuntayhtymä

Koulutuskuntayhtymä Tavastia seisoo tukevasti kolmella koulutuksellisella jalalla – ammatillisen ja yleissivistävän koulutuksen sekä vapaan sivistystyön varassa.

Koulutuskuntayhtymä hallinnoi Ammattiopisto Tavastiaa, lukiokoulutusta ja Vanajaveden Opistoa. Ammattiopisto Tavastia on suuri monialainen oppilaitos, jossa voi suorittaa tutkinnon kuudella eri koulutuslallalla. Lukiokoulutus koostuu Hämeenlinnan kaupungin alueella toimivista Hämeenlinnan lyseon lukiosta, Kaurialan lukiosta, Lammin lukiosta ja Hattulan kunnan alueella sijaitsevasta Parolan lukiosta. Vanajaveden Opisto vastaa puolestaan Hämeenlinnan seudun kuntien alueella kansalaisopistotarjonnasta. Lisäksi koulutuskuntayhtymä on yhtiöittänyt markkinoilla tarjottavan arvonlisäverollisen koulutuksen ja muut osaamisen kehittämisen palvelut Vanaja Koulutus Oy:n alle.

Ammatillisessa koulutuksessa siirryttiin ammatillisen koulutuksen reformin myötä läsnäolevien opiskelijoiden määrän laskusta opiskelijatyövuosiin. Järjestämisluvassa Ammattiopisto Tavastian opiskelijavuosien vähimmäismäärä on 2 145 opiskelijavuotta (OPV). Suoritepäätöksessä tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä painottamattomana oli 2 313 ja painotettuna 2 471. Painottamattomat opiskelijavuodet jäivät tavoitteellisesta 205 opiskelijavuodella (2 108 OPV) ja painotetut 197 opiskelijavuodella (2 274 OPV).

Täydennys- ja tilauskoulutusta tarjoavan Vanaja Koulutus Oy:n liikevaihto neljäntenä tilikautena 1.1.2019-31.12.2019 oli 588.863 euroa (1.009.396 vuonna 2018) ja tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja 7.491,46 euroa. Koulutuksia oli vuonna 2019 181 (73 vuonna 2018), joihin osallistui yhteensä 1875 henkilöä (2 292 vuonna 2018). Suurin osa liikevaihdosta tuli ELY-keskukselle myydyistä työvoimakoulutuksesta, josta laajinta oli Vanajaveden Opiston toteuttama kotoutumiskoulutus.

Tavastian lukioissa oli vuonna 2019 keskimäärin 1 266 opiskelijaa ja aikuislinjalla 56 yo-tutkintoon johtavassa koulutuksessa. Vanajaveden Opiston valtionosuuteen oikeuttavassa koulutuksessa opiskeli vuonna 2019 yhteensä 22 130 (23 983 vuonna 2018) kurssilaista. Netto-opiskelijoiden määrä koko opistossa oli 10 968 (10 731 vuonna 2018). Pääosa opiskelijoista sijoittui tasaisesti eri ikäryhmiin välille 26–60 vuotta.

Koulutuskuntayhtymän tilikauden tulos vuodelta 2019 muodostui talousarviota huonommaksi vuosikatteen ollessa 966.549,92 euroa. Toimintavuonna investoitiin talonrakennukseen 1.845.512 eurolla. Irtaimeen omaisuuteen tehtiin investointeja 630 138 eurolla.

Hämeenlinnan kaupunginhallitus päätti 28.10. 2019 § 436 talouden tasapainottamisohjelman valmistelun käynnistämisestä. Ohjelman kohdassa 12 mainitaan seuraavaa: "Koulutuskuntayhtymä Tavastia toimii hyvin kuntayhtymämuotoisena. Yhtymän jäsenkuntien kannalta on kuitenkin tarkoituksenmukaista selvittää nopealla aikataululla kuntayhtymän muuttaminen osakeyhtiöksi Hämeen Ammattikorkeakoulu Oy:n mukaisesti. Muutos todennäköisesti vaikuttaisi myönteisesti jäsenkuntien taseeseen. Selvitys tulee tehdä maaliskuun 2020 loppuun mennessä." Selvitystyötä varten perustettiin työryhmä Hämeenlinnan kaupungin ja Koulutuskuntayhtymä Tavastian edustajista. Mahdollinen yhtiöittämis päätös edellyttää myös muiden kuntayhtymän omistajakuntien päätöstä ja asia tulee ratkaistavaksi kevään 2020 aikana.

Jouni Haajanen

Kuntayhtymän johtaja

1. KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ TAVASTIA

1.1 Organisatio

Kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa käyttää 10-jäseninen yhtymäkokous, jonka alainen yhtymähallitus johtaa ja valvoo kuntayhtymää. Yhtymähallituksessa on yhdeksän jäsentä. Kuntayhtymää johtaa kuntayhtymän johtaja Jouni Haajanen. Kuntayhtymän toiminnot jaetaan tulosalueisiin, joita ovat ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, vapaa sivistystyö, kuntayhtymäpalvelut ja Vanaja Koulutus Oy, joka huolehtii markkinoilla tarjottavan arvonlisäverollisen koulutuksen järjestämisestä. Tulosalu-
eet on jaettu tulosityksiköihin.

1.2 Organisaatiokaavio 31.12.2019

Tarkastuslautakunta	Yhtymäkokous			
Tilintarkastus	Yhtymähallitus			
Kuntayhtymän johtaja Jouni Haajanen Henkilöstöhallinto Henkilöstöjohtaja Laura Valkeapää Markkinointi ja viestintä Viestintäpäällikkö Outi Ruohela				
	Vanaja Koulutus Oy:n hallitus			
Ammattiopisto Tavastia	Vanaja Koulutus Oy	Vanajaveden Opisto	Lukiokoulutus	Kuntayhtymäpalvelut
Rehtori Heini Kujala <i>Koulutuspäällikkö Rauno Argillander, tiedolla johtaminen</i> Kauppa ja tietojenkäsittely, matkailu ja puhtauspalvelut <i>Koulutuspäällikkö Tuovi Korkeakoski</i> Pintakäsittely, auto, kone- ja tuotantotekniikka sekä logistiikka <i>Koulutuspäällikkö Teemu Vepsäläinen</i> Ravintola, catering ja elintarvike <i>Koulutuspäällikkö Merja Kytöaho</i> Sähkö, ICT, rakennus, maanmittaus, talotekniikka ja kiinteistöpalvelut <i>Koulutuspäällikkö Tero Tuominen</i> Sosiaali ja terveys 1 <i>Koulutuspäällikkö Pirjo Saarela</i> Sosiaali ja terveys 2 <i>Koulutuspäällikkö Irmeli Elo</i> Taideteollisuus-, tekstiili- ja muoti-, hius- ja kauneushoitoala sekä valmistavat koulutukset <i>Koulutuspäällikkö Minna Leminen</i> Yhteiset tutkinnon osat ja aikuisten perusopetus <i>Koulutuspäällikkö Riikka Ollinkangas</i> Opintotoimisto <i>Opintopäällikkö Kirsi Siirilä</i>	Toimitusjohtaja Arto Ruhala <i>Täydennyskoulutus</i> <i>Kotoutumiskoulutus</i> <i>Työelämäpalvelut</i> Kehitysjohtaja Arto Ruhala <i>Hankkeet</i> <i>Kansainvälisyys</i> <i>Työelämäpalvelut</i>	Rehtori Outi Itäluoma <i>Apulaisrehtori Kari Koski</i>	Kaurialan lukio <i>Rehtori Tuomo Iltaanen</i> <i>Apulaisrehtori Jussi Mestari</i> Lammin lukio <i>Rehtori Esa Kähkönen</i> <i>Apulaisrehtori Jouko Töyry</i> Hämeenlinnan lyseon lukio ja aikuislinja <i>Rehtori Pieta Tukkimäki-Hildén</i> <i>Apulaisrehtori Tiina Kivinen</i> Parolan lukio <i>Rehtori Reijo Järvinen</i> <i>Vararehtori Tiina Peltola</i>	Talousjohtaja Reijo Lehtonen IT-palvelut <i>It-päällikkö Petri Nuorteva</i> Kiinteistöpalvelut <i>Kiinteistöpäällikkö Jarmo Niinimäki</i> Opiskelijapalvelut <i>Opiskelijapalvelupäällikkö Päivi Korttesniemi</i> Ravitsemis- ja siivouspalvelut <i>Ravitsemispäällikkö Terhi Koivisto</i> Taloushallinto <i>Laskentapäällikkö Riikka Ingström</i>
HENKILÖKUNTA JA OPISKELIJAT				

1.3 Yhtymäkokous

Yhtymäkokous vastaa kuntayhtymän toiminnasta ja taloudesta, käyttää kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Yhtymäkokouksessa on jokaisesta jäsenkunnasta yksi (1) jäsen kutakin alkavaa 5,8 %:n peruspääomaosuutta kohti. Yhtymäkokoukseen valitaan edustajat jäsenkunnista seuraavasti:

Jäsenkuntien edustajat/äänimäärä

- Akaa 1/1
- Hattula 2/2
- Hämeenlinna 3/14
- Janakkala 2/3
- Pälkäne 1/1
- Urjala 1/1

Jäsenkunnan valitsemien edustajien äänimäärä jakautuu tasan heistä saapuvilla olevien kesken.

Yhtymäkokousedustajan valitsee jäsenkunnan kunnanhallitus tai jäsenkunnan valtuuston päättämä kunnan muu toimielin kuhunkin kokoukseen erikseen. Yhtymäkokous valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Sihteerinä toimi talousjohtaja Reijo Lehtonen. Yhtymäkokous kokoontui kaksi kertaa ja käsitteli 18 asiakohtaa.

1.4 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Hellevi Luopajarvi ja varapuheenjohtajana Jarmo Vainio. BDO Auditor Oy:n nimeämä tilintarkastaja oli Ilpo Malinen. Tarkastuslautakunta kokoontui 8 kertaa. Lautakunnan sihteerinä toimi johdon sihteerinä Marjo Tauru.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano:

Jäsen	Varajäsen
Järvensivu Terhi, KESK	Kujanpää Sari, KESK
Kekki Tero, SDP	Salmi Heikki, SDP
Luopajarvi Hellevi, SDP	Sainio Seija, SDP
Tuuri Maija, KOK	Lindell Riitta, KOK
Vainio Jarmo, KOK	Nykänen Arto, KOK

1.5 Yhtymähallitus

Yhtymähallituksen puheenjohtajana toimii Helena Lehtonen ja varapuheenjohtajana Pirjo Sandelius.

Yhtymähallitus kokoontui 11 kertaa ja käsitteli 132 asiakohtaa. Yhtymähallituksen esittelijänä toimi kuntayhtymän johtaja Jouni Haajanen ja sihteerinä talousjohtaja Reijo Lehtonen.

Yhtymähallituksen kokoonpano:

Jäsen	Varajäsen
Kaloinen Vesa, KOK	Saario Jukka, KOK
Kattelus Jiri, KOK	Pänkäläinen Erkki, KOK
Laatikainen Anne, SDP	Appelroth Irja, SDP
Lehtonen Helena, KOK	Siren Marianne, KOK
Levaniemi Jonni, PS	Rintala Mika, PS
Sandelius Pirjo, SDP	Tiesmaa Leena, SDP
Soinikoski Mirka, VIH 21.5.2019 asti	Sieppi Päivi, VIH
Ojansuu-Kaunisto Kirsi VIH 22.5.2019 alkaen	
Särkimäki Lasse, SDP	Viskari Mikko, SDP
Virtanen Markku, KESK	Hakamäki Petri, KESK

1.6 Yhtymähallituksen asettamat toimikunnat

- yhtymähallituksen toimikunnat
- paikallisneuvottelijat Helena Lehtonen ja Pirjo Sandelius
- työsuojelutoimikunnassa työnantajan virkamiesedustajat Laura Valkeapää ja Reijo Lehtonen
- erilaiset edustukset
- edustajat ja varaedustajat SAKU ry:n kokoukset: Veli-Pekka Körkkö (varalla Mika Nummela) ja Anni Rahkonen (varalla Markku Järvinen)
- edustaja ja varaedustaja Kuntien Tiera Oy:n yhtiökokoukset: Reijo Lehtonen (varalla Riikka Ingström)
- edustaja ja varaedustaja Skills Finland ry:n kokoukset: Veli-Pekka Körkkö (varalla Heini Kujala)
- edustaja Ammattiosaamisen kehittämissyhistys AMKE ry:n kokoukset: Jouni Haajanen (varalla Heini Kujala)
- edustaja ja varaedustaja Hämeen Uusyrityskeskusten vuosikokoukset: Arto Ruhala (varalla Heini Kujala)
- edustaja ja varaedustaja Hämeen kauppakamarin vuosikokoukset: Jouni Haajanen (varalla Arto Ruhala)
- edustaja Hämeen kauppakamarin koulutusvaliokunnassa: Arto Ruhala
- edustaja Kansalaisopistojen liitossa: Outi Itäluoma (varalla Kari Koski)

1.7 Tilivelvolliset viranhaltijat

Kuntalain mukaiset tilivelvolliset johtavat viranhaltijat vuonna 2019 olivat:

- Jouni Haajanen, kuntayhtymän johtaja
- Heini Kujala, rehtori
- Laura Valkeapää, henkilöstöjohtaja
- Reijo Lehtonen, talousjohtaja
- Arto Ruhala, kehitysjohtaja, toimitusjohtaja
- Outi Itäluoma, rehtori

Tilivelvolliset viranhaltijat on määritelty yhtymähallituksen hyväksymässä talousarvion toteuttamisohjeessa. Johtavien viranhaltijoiden lisäksi tilivelvollisia ovat tulosyksiköiden päälliköt.

1.8 Sisäinen valvonta

Kuntalain mukaisesti kuntayhtymän hallituksen tulee antaa vuosittain yhtymäkokoukselle toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä.

Toimintavuonna sisäistä valvontaa on johdettu vahvistettujen ohjeiden mukaisesti. Hallintosäännössä tilivelvollisiksi määritellyt viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta omalla toimialueellaan yhtymähallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toiminnan tavoitteet on kirjattu Toiminta- ja taloussuunnitelma -asiakirjaan, jonka yhtymäkokous hyväksyy. Yhtymäkokous antaa toimintaa varten määrärahat kokonaistalousarvion muodossa. Kokonaistalousarvio sisältää myös investoinnit. Yhtymähallitus hyväksyy vuosittain tulosaluetasoiset käyttösuunnitelmat ja investointien hankesuunnitelman. Vuoden aikana on seurattu asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista johtotiimin, johtoryhmien ja osastojen kokouksissa. Yhtymähallitukselle toimitettiin kolmannesvuosiraportit tammi-huhtikuulta ja tammi-syyskuulta talouden toteutuman osalta. Toiminnallisten tavoitteiden osalta yhtymähallitus käsitteli puolivuotisraportin.

Koko vuoden tavoitteiden toteutuminen raportoidaan toimintakertomuksessa ja henkilöstöraportissa. Syksyllä jokaisen osaston kanssa käytiin tulosneuvottelut, joissa selvitettiin tavoitteiden toteutumista ja toiminnan muutostarpeita. Toiminnan tulokellisuutta on seurattu lisäksi mm. opiskelijakyselyn, opintopalautteiden ja muiden raporttien muodossa. Tukipalvelujen palvelun laatua seurattiin välittömän asiakaspalautteen muodossa. Työntekijöiden henkilökohtaisten tavoitteiden toteutumista seurataan päivittäisen yhteistoiminnan ja vuosittain käytyjen kehityskeskustelujen muodossa. Saadut tulokset ovat olleet toiminnan kehittämisen lähtökohtana, ja olennaisesti poikkeamiin on reagoitu.

Yhtymähallitus hyväksyi vuoden 2019 talousarvion toteuttamissuunnitelman, jossa annettiin tarvittavat ohjeet keskeisten talousdenhoitoa koskevien asioiden hoitamiseksi.

Tarkastuslautakunnalle on raportoitu toimintavuoden aikana säännöllisesti olennaiset kuntayhtymässä kulloinkin käsitellyssä/valmistelussa olevat asiat.

Ammattiopiston käyttöön hankittiin School Day -raportointityökalu, jolla voidaan ajantasaisesti seurata ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden läpäisyaikoja, keskeyttämisiä, kertyneitä opiskelijavuosia, suoritettuja tutkintoja tutkinnoittain jne. Työkalu helpottaa merkittävästi ajantasaisen tiedon saantia ja mahdollistaa aiempaa paremmin reagoinnin mahdollisiin poikkeamiin. Lisäksi IMS-toiminnanohjausjärjestelmää päivitettiin toimintavuoden aikana säännöllisesti.

Opetuksen laatua on arvioitu ammattiopistossa Arvo-, Opal-, täydennyskoulutus- ja työelämäpalautteiden kautta. Lisäksi tehtiin palautekysely huoltajille. Lukioissa tehtiin opiskelijakysely ja Vanajaveden Opistossa seurattiin kurssipalautteita. Ammattiopistossa toteutettiin sisäinen auditointi oppisopimuskoulutuksesta ja työelämäyhteistyöstä. Raportit ja tehtävät kirjattiin IMS-järjestelmään.

Riskienhallinta

Yhtymähallitus hyväksyi maaliskuussa kuntayhtymän riskienhallintasuunnitelman, jossa suunnitelmassa on kuvattu riskienhallinnan tavoitteet, tehtävät ja vastuut, riskien tunnistamis- ja hallintaperiaatteet sekä riskienhallinnan seuranta ja raportointikäytännöt. Johtotiimi määritteli kuntayhtymän toiminnan keskeisimmät riskit, riskien todennäköisyydet ja vaikuttavuudet sekä toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Arviointityö on jatkuva.

Oppilaitoksen omaisuutta, henkilöstöä ja opiskelijoita kohtaaviin mahdollisiin riskeihin on varauduttu vakuutusturvalla. Vakuutusmeklarin avustuksella tarkistettiin vakuutusturvan kattavuus. Työympäristön vaarojen ja riskien arviointia päivitettiin jokaisella osastolla Riski-Arvi-työkalua hyödyntäen.

Kiinteistöihin liittyviä peruskorjauksia/tilamuutoksia tehtiin mm. E-rakennuksessa. Jaakonkadun vanhan osan purku toteutettiin ja Areenan ja E-rakennuksen katon vesieristeet uusittiin. Hattelmalantie 8 kiinteistöjen kameravalvontaa uusittiin ja rakennuksissa tehtiin erilaisia sisäilmaan liittyviä tutkimuksia ja korjauksia. Vakuutusyhtiö teki sähkökeskusten lämpökuvauksia. Lisäksi toimintavuoden aikana tehtiin muita pienempiä kiinteistöihin kohdistuvia korjaustöitä. Kuntayhtymän kiinteistöissä ilmeneviin pieniin korjaustöihin on varauduttu talousarviossa.

Opiskelijoiden ja henkilöstön tapaturmatilastoja käsiteltiin työsuojelutoimikunnan kokouksissa. Syksyn 2019 aikana jokaisessa kiinteistössä järjestettiin poistumisharjoitus. Turvallisuushavaintoilmoituksia seurattiin säännöllisesti työsuojelutoimikunnan kokouksissa, ja olennaisiin riskeihin puututtiin. Secapp-kriisiviestintäsovellus otettiin käyttöön. Kemikaaliturvallisuutta parannettiin hankkimalla sähköinen kemikaalirekisteri. Ensiapukaappien ja tarvikkeiden kartoitus- ja päivitystyö tehtiin koko kuntayhtymässä.

Rahoitusriskeihin on varauduttu seuraamalla kuntayhtymän maksuvalmiutta. Käytössä on yhtymävaltuuston hyväksymä kuntatodistusohjelma, jolla turvataan maksuvalmiutta tulevaisuudessa. Kuntayhtymän kassavaroja on sijoitettu runsaat kaksi miljoonaa euroa kuntayhtymän sijoitustoiminnan perusteiden mukaisesti. Sijoitussuunnitelman pääpaino on ollut sijoittaa kassavaroja mahdollisimman turvallisesti ottamalla kuitenkin huomioon tuottovaatimus.

Ammatillisen koulutuksen reformi toi muutoksia ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmään. RahoitusValtiontalouden säästötoimet ovat luoneet kuntayhtymälle merkittävän toiminnallisen ja taloudellisen riskin. Toimintavuoden aikana toteutettiin yhtymähallituksen hyväksymää talouden sopeuttamissuunnitelmaa ja lisäksi tehtiin osastokohtaisia ratkaisuja talouden sopeuttamiseksi vallitsevaan tulopohjaan.

Omaisuuksien hankintamenettely on ohjeistettu. Kuntayhtymä on mukana useissa Sarastia Oy:n kilpailuttamissa tuoteryhmissä. Hankintalain mukaisten kilpailutusten tekemisiin on saatu tukea Sarastian hankintayksiköltä. Omaisuuksien hoidon vastuuttaminen on tehty hallintosäännössä. Käyttöomaisuuden luovutus on ohjeistettu taloussäännössä.

Tietosuojatiimi kokoontui 2019 kaksi kertaa. Henkilöstön tietosuojaoasamisen todentamista tietosuojatestillä jatkettiin. Testin on nyt suorittanut hyväksytysti 95 % tavastialaisista. Osastoille laadittiin ohjeistus dokumenttien säilytysajoista ja vanhoja dokumentteja hävitettiin. Avoimeen Tavastia-Open langattomaan verkkoon lisättiin tervetuloa-sivu, jossa kerrotaan verkon keräämistä tiedoista. Tietosuojapöytäkirjoja oli yksi. Tämä ei aiheuttanut riskiä kenenkään henkilötiedoille, eikä siitä siten tehty ilmoitusta tietosuojavaltuutetulle.

Kuntayhtymän riskienkartoitus ja -hallinta on pääosin ajan tasalla. Kehittämistyötä tarvitaan kuitenkin vielä kokonaisvaltaisen kuntayhtymän toimintaan liittyvien riskien arvioimiseksi ja hallitsemiseksi. Riskienhallinnan tuloksiin liittyvän arvion mukaan strategiaan, toimintaan, talouteen ja vahinkoihin liittyvien riskien ennakoinnissa ja hallinnassa onnistuttiin siten, ettei vakavia toiminnallisia keskeytyksiä tai vahinkoja tapahtunut.

Sisäisen valvonnan toteuttaminen

Muuttuneesta lainsäädännöstä, määräyksistä ja ohjeista on tiedotettu henkilöstöä sähköisesti, kokouksissa, koulutuksissa, info-kahveilla, viikkotiedotteessa ja erilaisissa palaverissa. Lakisääteisiin tehtäviin liittyvien säännösten ja päätösten noudattamiseen liittyvässä sisäisessä valvonnassa ei havaittu raportoitavia puutteita tilikaudella 2019.

Sisäinen tarkkailu on ollut jokapäiväiseen toimintaan liittyvien toimenpiteiden, päätösten ja varojen käytön valvontaa. Kolmannesvuosiraporteista ja kuntayhtymän johdon suorittamista auditoinneista ja muusta tarkkailusta on pääteltävissä, että talousarvion noudattaminen on ollut hyvällä tasolla.

Johdon suorittaman sisäisen päivittäistarkkailun lisäksi kuntayhtymän johto on käynyt tulosityksiköiden vetäjien kanssa tuloneuvottelut, joissa on käyty läpi keskeisimmät toiminnalliset, taloudelliset ja henkilöstöä koskevat asiat. Talousarvion laadinnan yhteydessä on käyty läpi kunkin tulosityksikön toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden suhde kuntayhtymän tavoitteisiin ja taloudellisiin resursseihin. Tulosalueiden johtoryhmissä seurataan ja raportoidaan säännöllisesti toimintaan ja talouteen liittyviä asioita. Lisäksi tulosalueiden johtajat raportoivat johtotiimissä tulosalueensa tapahtumista ja mahdollisista hyväksyttyjen suunnitelmien poikkeamisista. Kuntayhtymän toimielimille ja tilintarkastajalle raportoidaan keskeiset talouden ja toiminnan tunnusluvut sekä selvitetään olennaiset poikkeamat. Lakisääteisiin tehtäviin liittyvien säännösten ja päätösten noudattamiseen liittyvässä sisäisessä valvonnassa ei havaittu raportoitavia puutteita tilikaudella 2019.

2. TULOSKORTIN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

2.1 Toiminnalliset sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen

Koulutuskuntayhtymässä toiminnan suunnittelun apuvälineenä käytetään tulokortteja ja niistä johdettuja aikataulutettuja ja vastuutettuja työsuunnitelmia.

Tulokortin strategiset tavoitteet ja kriittiset menestystekijät tulevat kuntayhtymän strategiasta. Lisäksi tulokorttia laadittaessa otetaan huomioon valtiovallan linjaukset, mm. ammatillisen koulutuksen reformi, Tavastian toimintaohjelmat, omistajakuntien lausunnot, opiskelija-, työelämä- ja henkilöstökyselyiden tulokset ja kehityskeskustelujen yhteenveto. Tulokorttiin merkitään seuraavien viiden alueen sitovat tavoitteet ja avaintoimenpiteet: opiskelijat, aluevaikuttavuus ja kumppanuus, organisaation toiminta, talous ja puitteet ja henkilöstö. Vuoden teema, hyvinvoiva henkilöstö.

Opiskelijat

Palvelulupaus: Tavastiassa tarjoamme opiskelijalle yksilöllisen opintopolun ja moniammatillisen tuen matkalla tulevaisuuden tekijäksi

Wilman erilaisten mahdollisuuksien hyödyntäminen, esim. yhteiskäyttö Moodlen kanssa, ja päivittäiskäytön varmistaminen [LU](#), [AOT](#)

- [AOT](#): Wilman käyttöä vahvistettu tiedotuskanavana opiskelijoille, huoltajille ja henkilöstölle
- [AOT](#): Osaamisen tunnustamisen Wilma-lomakkeen käyttöönotto
- [AOT](#): Wilman ja Moodlen yhteyden rakentamisen selvittäminen
- [LU](#): Uusintoihin ja preliminääreihin ilmoittautuminen siirrettiin Wilmaan

Opiskelijan osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mahdollisuuksien lisääminen [LU](#), [AOT](#)

- [AOT](#): Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen täsmennetty YTOjen osalta
- [AOT](#): Wilma-lomake laadittu osaamisen tunnustamiseen ja henkilöstö perehdytetty sen käyttöön
- [LU](#): VOPin kurssien ja LU-koulutuksen osaamisen tunnustaminen tuotteistettu

- **LU:** Osaamisen tunnustamisen ja muiden yhteisten Wilma-lomakkeen käyttöönottokesällä 2020 siirryttäessä KkTavastian Primukseen

Palvelulupaus: Tavastiassa tarjoamme opiskelijalle hyvät valmiudet työelämään ja jatko-opintoihin sekä eväitä elämään ja elinikäiseen oppimiseen

Ohjaus- ja tukipalvelujen sekä uraohjauksen kehittäminen ja markkinointi **AOT, LU**

- **AOT:** Ohjauspisteen toimintaa laajennettu, asiakkuudet ja tunnettuus lisääntyneet
- **AOT:** Yhteistyötä lisätty verkostojen, mm. Ohjaamon kanssa asiakkaiden poluttamisessa
- **AOT:** Työelämälle-sivut laadittu verkkosivuille, minkä kautta opiskelijoiden rekrytoinnit lisääntyneet
- **AOT;** Uraohjauksessa tehty opiskelijoiden yksilöohjauksia ja työnhakuvalmennuksia

Opiskelijoiden yrittäjyysosaamisen, kestävän kehityksen toiminnan ja työelämäyhteistyön vahvistaminen

- **AOT:** kestävän kehityksen verkkomateriaalin laatiminen pakollisiin osaamistavoitteisiin, valtakunnallisen digimateriaalin laatiminen kestävän kehityksen opetukseen
- **AOT:** Opiskelijat osallistuneet ympäristöryhmän toimintaan
- **AOT:** Yrittäjyysopintotarjotin laadittu lukuvuodeksi 2019–20, ja mainosvideo tehty yrittäjyysopinnoista
- **AOT:** Tavastiarekry-tapahtuma toteutettu yhdessä työelämän kanssa
- **LU:** 3T-hankkeessa suunniteltu yhteisiä käytänteitä
- **LU:** Kestävän kehityksen ottaminen lukioden vuoden tavoitteeksi LU toteutettu eri lukioissa
- **LU:** työelämä- ja yrittäjyysosaaminen on huomioitu LOPS2021 yleisessä osassa. Tarkemmat kirjaukset ensi lukuvuonna eri koulujen toimintakulttuuriosiossa
- **VOP:** Tehty toimenpiteitä kopioinnin vähentämiseksi opetuksessa; seurantaa tehostettiin ja digitaalisen opetusmateriaalin valmistamiseen keskittyvä hanke käynnistetty (ESR-Osaan!)

Palvelulupaus: Tavastian koulutustarjonnassa ja koulutusten toteutuksessa hyödynnämme aktiivisesti kuntayhtymän monimuotoisuutta, verkostoja ja kansainvälisyyttä

Joustavat opintomahdollisuudet kuntayhtymän eri oppilaitosten kesken

- Yhteistyömallista ja kustannuksista sovittu AOT:n, lukioden ja VOPin kesken, toteutettu yhteinen tuntikiertokaavio AOT:n ja lukioden kanssa
- **LU:** Opiskelijoille suunniteltu Vanaja Koulutuksen ja VOPin kurssitarjonta. VOPin kurssiesitteeseen on merkattu lukiokursseiksi hyväksyttävät kurssit. Näistä kursseista myönnetään Tavastian opiskelijoille 50 % alennus.

Opiskelun mahdollistaminen ajasta, paikasta ja opiskelumenetelmästä riippumatta

- **AOT:** Verko-opetusmateriaalia työstetty yhteiseen Moodle-pohjaan
- **LU:** Etäopinnot otettu osaksi aikuisten taiteen perusopetusta

Kansainvälisyyden vahvistaminen, esim. KV-vaihtojen huomioiminen opinnoissa

- **AOT:** Kv-tiimin toimintaa vahvistettu, osastoille nimetyt vastuuhenkilöt, paikallisen tutkinnon osan laatiminen
- **LU:** Vastattu Cimon kv-kyselyyn
- **LU:** Vanaja Koulutuksen ja VOPin kurssitarjonta löytyy lukioden kotisivuilta
- **LU:** Kansainvälisyyden vahvistaminen osana LOPS2021 työtä – huomioitu LOPS2021 yleistä osaa kirjoitettaessa

Palvelulupaus: Tavastiassa reagoimme asiakkaiden tarpeisiin ennakoiden, luovasti ja joustavasti

Opiskelijoiden osallistaminen toiminnassa

- **AOT:** Määritelty opiskelijoiden näkemyksiä opiskelijälähtöisyydestä palvelumuotoilun avulla
- **AOT:** Opiskelijoiden osallistuminen koulutusten markkinointiin, Kätevä-osaston opiskelijoiden osallistuminen Suomen kädentaidot -messuosaston rakentamiseen ja Tekstiilit uusiks! -tapahtumaan
- **LU:** Opiskelijakysely tehty vuosittain, rekrytointihaastatteluissa ollut opiskelijaedustus
- **VOP:** Taiteen perusopetuksen aikuiset opiskelijat otettu mukaan opintokokonaisuuden suunnitteluun (Jope1-hanke), maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden opintoihin osallistumista parannettu (Minos-hanke)

Opintojen modulointi ja laaja-alainen hyödyntäminen AOT

- AOT: At- ja eat-opintojen yhteiset sisällöt moduloitu ja toteutettu yli osastorajojen, eri tutkintojen yhteiset opetuksen toteutukset

Aluevaikuttavuus ja kumppanuus

Palvelulupaus: Tavastiassa tarjoamme opiskelijalle yksilöllisen opintopolun ja moniammatillisen tuen matkalla tulevaisuuden tekijäksi

Yhteistyön tiivistäminen huoltajien kanssa AOT, LU

- AOT, LU: Huoltajakysely toteutettu ja sen perusteella tehty toimenpidesuunnitelma, haasteena on erityisesti tiedottaminen, Wilman käytön lisääminen yhteydenpitoon huoltajien kanssa ja lukioden osalta parannettu mm. koeajankohtien kirjaamista Wilmaan

Palvelulupaus: Tavastiassa tarjoamme opiskelijalle hyvät valmiudet työelämään ja jatko-opintoihin sekä eväitä elämään ja elinikäiseen oppimiseen

Alueellinen yhteistyö uraohjauksessa ja yrittäjyyskoulutuksessa AOT

- AOT: Työuralle-hankkeen toimijat tehneet yhteistyötä, strategiarahoitusta haettu Vätkky-yrittäjyysopistoon (kielteinen päätös), NY-yritykset (merkonomiopiskelijat) osallistuneet HAMKin Tekijä 2019 -tapahtumaan

Opiskelijoiden työelämävalmiuksien vahvistaminen AOT, LU

- AOT: Työelämässä toimiminen -osa-alue toteutettu osittain työpaikalla järjestettävän koulutuksen yhteydessä
- LU: 3T-hanke (Taitavasti tulevaisuuden työelämään) on käynnistynyt, hankkeen puitteissa koulutusta on järjestetty opiskelijoille ja opettajille työelämävalmiuksista

Palvelulupaus: Tavastian koulutustarjonnassa ja koulutusten toteutuksessa hyödynnämme aktiivisesti kuntayhtymän monimuotoisuutta, verkostoja ja kansainvälisyyttä

Yhteistyö kaupungin ja maakunnan toimijoiden kanssa alueen elinvoiman vahvistamiseksi

- AOT: Osallistuttu kaupungin ekosysteemityön ohjausryhmään ja eri ekosysteemien työryhmiin. Ollaan asiantuntijajäsenenä maakunnan yhteistyöryhmässä, tehty yhteistyösopimukset Hämeenlinnan seudun kuntien ja Panssariprikaatin kanssa

Ennakointitoiminnan vahvistaminen AOT, OY

- Pidetty yhteistapaamisia työvoimahallinnon kanssa, laadittu yhteistyötoimijat-rekisteri, järjestetty työelämäyhteistyökumppaneille aamukahvitilaisuuksia, laadittu kalenteri yhteistyötilaisuuksista työelämän kanssa

HAMK-yhteistyö jatko-opintopolun vahvistamiseksi AOT, LU

- AOT, LU: Otettu ammattikorkeakouluopintojen suorittaminen osaksi perustutkintoa
- LU: KesäHAMK-kurssi järjestetty kesäkuussa, HAMKin väyläopinnoista tiedotettu lähinnä 3,5 ja 4- vuotisia opiskelijoita

Palvelulupaus: Tavastiassa reagoimme asiakkaiden tarpeisiin ennakoiden, luovasti ja joustavasti

Täydennyskoulutuksien räätälöiminen ja tuotteistaminen, markkinointi ja myynti OY, VOP, AOT

- AOT: Laadittu myyntiprosessit ja aloitettu myyntitiimin toiminta

Tavastian koulutusten imagon vahvistaminen

- KY: Viestintää vahvistettu viestintäkoordinaattorilla

Alueen uusien yritysten huomioiminen

- Selvitetty mahdollisuuksia viestittää uusille perustetuille yrityksille Tavastian toiminnoista

Organisaation toiminta

Palvelulupaus: Tavastiassa tarjoamme opiskelijalle yksilöllisen opintopolun ja moniammatillisen tuen matkalla tulevaisuuden tekijäksi

Tavastian Primuksien pääkäyttäjäyyden yhdistäminen ja mittaritiedon hyödyntäminen [AOT](#), [LU](#)

- [AOT](#): Mittaritietoja lisätty IMSiin, School Day-ohjelmisto käyttöön otettu
- [LU](#): Tehty hankintapäätös lukioden liittämistä ammattiopiston priimukseen

Opetuksen integroinnin kehittäminen, yto ja ammatilliset [AOT](#)

- [AOT](#): YTO-pajamallin käyttöönotto, OPVA-opetuksen integroiminen muuhun opetukseen

Kriisiviestinnän kehittäminen ja ohjeiden täsmentäminen

- Hankittiin Secapp-kriisiviestintäsovellus. Ammattiopisto Tavastiassa päivitettiin ohje äkillisten kriisien sekä uhka- ja vaaratilanteiden varalle.

Palvelulupaus: Tavastiassa tarjoamme opiskelijalle hyvät valmiudet työelämään ja jatko-opintoihin sekä eväitä elämään ja elinikäiseen oppimiseen

Perusopetuksen roolin selvittäminen osana ammattiopistoa [AOT](#)

- [AOT](#): Uusien toimintatapojen suunnittelu ja käyttöönotto perusopetuksessa

Palvelulupaus: Tavastian koulutustarjonnassa ja koulutusten toteutuksessa hyödynnämme aktiivisesti kuntayhtymän monimuotoisuutta, verkostoja ja kansainvälisyyttä

Kansainvälisyystoiminnan yhteistyön hyödyntäminen

- [AOT](#): KV-tiimin toimintaa ja yhteistyötä Välkky-verkostossa lisätty

Koulutuskuntayhtymän oppilaitosten yhteistyön laajentaminen

- Tehty EDINN-hankkeen koulutustoteutus kaikkien kuntayhtymän oppilaitosten yhteistyönä

Palvelulupaus: Tavastiassa reagoimme asiakkaiden tarpeisiin ennakoiden, luovasti ja joustavasti

Työelämäverkostojen hyödyntäminen opetuksessa

- [AOT](#): Oppisopimusten joustavia toteutuksia lisätty, oppisopimusten määrä kaksinkertaistunut vuodessa, lisäksi projektioppimista työelämän kanssa lisätty

Markkinoinnin tehostaminen eri kanavissa [KY](#)

- Some-kanavat otettu aktiiviseen käyttöön koulutusmarkkinoinnissa
- Tapahtumajuttuja lisätty www-sivuille päivittäin
- Kuvattu YouTube -videoita koulutuksista ja oppilaitoksista

Kesäajan opintojen mahdollistaminen, esim. abikurssit, oppisopimus

- [AOT](#): Kesäoppisopimuksia markkinoitu ja toteutettu
- [VOP](#) ja [LU](#): Lisätty abikursseja VOPin koulutustarjontaan yhteistyössä lukioden kanssa

Talous ja puitteet

Palvelulupaus: Tavastiassa tarjoamme opiskelijalle yksilöllisen opintopolun ja moniammatillisen tuen matkalla tulevaisuuden tekijäksi

Kiinteistöjen turvallisuuteen ja toimivuuteen panostaminen, esim. rakennuskohtaiset turvallisuusvastuut

- Kiinteistöjen peruskorjaushankkeiden mukaisia toimenpiteitä tehty, mm. H8 kameravalvonnan uusiminen, sisäilmatutkimuksia, A-rakennuksen viemärien korjausta ja IV-kanavien nuohousta.
- Vakuutusyhtiö tehnyt sähkökeskusten lämpökuvauksia
- Pesu- ja pukuhuonetilat rakennettu J-rakennukseen

- Keväällä oli koekäytössä Secapp-kriisiviestintäsovellus
- Kaikissa kiinteistöissä tehty kartoitus tarvittavista ensiapukaapeista ja tarvikkeista, ensiapukaappien täydennykset vastuutettu siivoojille
- [LU](#): Lukiodien pelastussuunnitelmien päivittäminen Tavastian verkkoalustalle aloitettu, päivitys jatkuu keväällä 2020

Palvelulupaus: Tavastiassa tarjoamme opiskelijalle hyvät valmiudet työelämään ja jatko-opintoihin sekä eväitä elämään ja elinikäiseen oppimiseen

Kestävän kehityksen kriteerien painottaminen hankinnoissa

- Kestävän kehityksen huomioiva hankintakoulutus järjestetty esimiehille
- Tietokonehankinnoissa huomioitu tuotteiden elinkaari
- Siivouksessa kemikaaleja vähennetty, siirrytty osittain siivoamaan pelkällä vedellä ja mikrokuituliinalla
- Opiskelijaravintolassa otettu käyttöön jokaviikkoinen kasvisruokapäivä

Kierrätyksen monipuolistaminen

- Edistytty huonekalujen kierrätyksessä, esim. kaikkia huonekaluja ei aina vaihdeta uusiin.
- Omistuksessa olevien tietokoneita poistettu Luotsin elektroniikkakierrätyksen kautta

Palvelulupaus: Tavastian koulutustarjonnassa ja koulutusten toteutuksessa hyödynnämme aktiivisesti kuntayhtymän monimuotoisuutta, verkostoja ja kansainvälisyyttä

Tilojen käytön tehostaminen ja tilojen ulkopuolisen vuokrauksen lisääminen

- E-rakennus remontoitu, tehty mm. tilat suutarikoulutukselle, joka siirtyy vuokratiloista omiin tiloihin
- Selvitetty mahdollisuus ja laadittu suunnitelma Parolan lukion väistöön Hattelmalantielle

Palvelulupaus: Tavastiassa reagoimme asiakkaiden tarpeisiin ennakoiden, luovasti ja joustavasti

Yrityskoulutusten lisääminen

- Uusien tuotteiden lisääminen koulutustarjontaan
- Myyntitoimintaan panostettu, myyntitiimin käynnistäminen

Palveluverkkopäätöksen huomioiminen talouden suunnittelussa

- Lyseon lukio on evakossa Hattelmalantiella lukuvuoteen 2024 asti.

Henkilöstö

Henkilöstön osaamisen tunnistaminen, osaamistarpeiden ennakointi ja tiimin osaamisen suunnitelmallinen vahvistaminen osana kehityskeskustelua

- [AOT](#): Osaston/ryhmän osaamiskartta laadittu ja sen perusteella laadittu osaston kehittämissuunnitelmat
- Osallistuttu hankkeeseen, jossa keskiössä opettajan osaaminen ja valmentava ote työssä (Valmentava johtajuus – opettajasta ohjaajaksi hanke)
- [AOT](#): Suunniteltu malli tiimien kehittämiskeskusteluille – käyttöönotto syksyllä

Markkinointi- ja myyntiosaamisen kehittäminen

- Myyntitiimin toiminta käynnistetty

Wilman ja Moodlen käytön osaamisen lisääminen [AOT](#)

- Wilma-mentoritoiminta käynnistetty
- Järjestetty Wilma-koulutuksia ja työpajoja
- Opastettu Moodleen käyttöön
- Yhteinen Tavastia -viikolla pidetty päivittäin it-tukipaja

Sijaisuuksien määrittely avaintehtävien osalta

- [VOP](#): Sijaisuuksia määritelty tukipalvelutiimissä ja osittain myös päätoimisten opettajien osalta

Tiimi- ja yhteisopettajuuden lisääminen LU, AOT

- AOT: YTO-pajaopetus aloitettu, laadittu Moodle-kursseja
- AOT: OpePro-koulutukset järjestetty Telog-osastolla
- AOT, LU, VOP: Kannustettu opettajia opettamaan eri oppilaitoksissa

Henkilöstön vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen

- Torstain keskustelutunnit pidetty kevään ajan (lopetetaan osallistujamäärän vähyden vuoksi)
- AOT: Pedamessut toteutettiin helmikuussa
- AOT: Järjestettiin Vaikuttamispäivä 24.5.2019 osana Valmentava johtajuus, opettajasta ohjaajaksi -hankkeen toimintaa
- Yhteinen Tavastia -teemaviikolla kannustettu henkilöstöä antamaan palautetta ja kehitysehdotuksia

Työhyvinvointikortin käyttöön ottaminen

- Työhyvinvointikorttikoulutuksia järjestetty henkilöstölle

Sähköisen perehdyttämisen mallin kehittäminen

- Ohjeistusta ja lomakkeita tarkennettu IMS:iin

2.2 Toiminnalliset sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen

Koulutuskuntayhtymä Tavastian toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta mitataan alla esitetyillä mittareilla. Mittareiden tavoiteluvut ja -tasot vuodelle 2019 on esitetty taulukossa.

ASIAKKAAT		TA2019	Toteuma 31.12.2019	Toteuma 31.12.2018
Koulutuksen vetovoimaisuus				
Ammattiopisto	Ensisijaiset hakijat, hakijaa/aloituspaiikka			
	• Yhteishaku	1,1	1,1	1,1
	• Valma	1,1	1,9	2,2
	Hakijat, hakemusten määrä			
	• Jatkuva haku, perustutkinnot, hakemusten määrä	700	944	
	• Jatkuva haku, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	300	436	
	• Perusopetus	60	105	
Lukiot	Lukiokoulutuksessa ensisijaisten hakijoiden määrä, hakijaa/aloituspaiikka	0,9	1,04	0,88
Vanajaveden Opisto	Ka-ryhmäkoko	14	14,6	14,9
Opiskelijamäärä				
Ammattiopisto	Aloittaneet opiskelijat			
	• Valtionosuus yhteensä	1325	1335	1214
	• Yhteishaku perustutkinnot	600	516	543
	• Jatkuva haku ja ohjattu haku, perustutkinnot	430	425	451
	• Jatkuva haku ja ohjattu haku, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	250	321	220
	• Valma	45	73	
	Opiskelijavuodet, painottamaton			
	• Valtionosuus yhteensä	2313	2108	2075
	• perustutkinnot ja Valma	2034	1858	1853
	• ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	278	250	222
	• henkilöstökoulutus	1		
	• valtionosuudesta maahanmuuttajien ammatillinen koulutus		172	95
			111	46

	• valtionosuudesta työvoimakoulutus • valtionosuudesta oppisopimus • valtionosuudesta OPVA		332	238
			28	14
	Opiskelijavuodet, painotettu	2471	2274	2215
	• Valtionosuus yhteensä	2250	2082	2050
	• perustutkinnot ja Valma	221	192	165
	• ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	139	115	143
	• erityisen tuen korotuksen osuus	25	27	25
	• majoituksen osuus			
	Vanaja Koulutus Oy (AOT:n osuus)	9	20,5	46,3
	• työvoimakoulutus	17	17,6	13,1
	• täydennyskoulutus	2800	3410	4016
	Perusopetus, kurssia			
Lukiot	Lukiokoulutuksen aloituspaikat	464	480	
	Lukiokoulutuksen opiskelijamäärä, päivälukio	1241	1266	1266
	Lukiokoulutuksen opiskelijamäärä, aikuislinja	60	56	69
Vanajaveden Opisto	Opiskelijamäärä (hlö kerran laskettuna)	10500	10968	10731
	Kurssilaisten määrä (Vaos)	22000	22130	23983
	Opiskelijoiden osuus väestöstä %	11,2	11,7	11,4
Opiskelijapalautteet				
Ammattiopisto	Ammatillinen koulutus			
	• ARVO, amispalaute, aloituskysely, %		64,2	70
	• keskiarvo	3,64	4,2	4,2
	• ARVO, amispalaute, päättökysely, %		51,7	37
	• keskiarvo	3,64	4,1	4,11
	• Opal, keskiarvo	3,9/5,0		3,97
	Täydennyskoulutus			
	• palautteiden keskiarvo	4,0/5,0	4,4	4,3
	Työelämäpalautteet			
	• kpl	595	139	103
	• keskiarvo	3,9/5,0	4,4/5,0	4,5/5,0
Lukiot	Opiskelijapalautteet %		73,6	72,9
	• palautteiden keskiarvo		3,88/5	3,88/5
Vanajaveden Opisto	Kurssipalautteiden keskiarvo	4,45/5,0	4,3	4,3/5
Opintojen keskeyttäminen				
Ammattiopisto, eronneet	Perustutkinnot %	6,3	11,6	11,0
	• näistä negatiivisia %		55,2	62,8
	Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot %	6,5	6	7,6
	• näistä negatiivisia %		83,8	91,9
Lukiot	Lukiokoulutus päivälukio %	3,8	5,7	5,3
	• näistä negatiivisia %		16,7	10,5
Läpäisy, tuloksellisuus				

Ammattiopisto	Läpäisy - Vuonna 2016 perustutkinnon aloittaneista tutkintonsa vuoden 2019 loppuun mennessä läpäisseiden määrä, % Tuloksellisuus, opiskelijavuodet / tutkinto - perustutkinnot - ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	72,6	70,0	65,2
		2,9	2,9	2,4
		1,9	1,6	1,1
Tutkinnot				
Ammattiopisto	Perustutkinnot	676	640	736
	Ammattitutkinnot	99	99	132
	Erikoisammattitutkinnot	44	60	74
	Todistus tutkinnon osista	146	298	202
	Valma-koulutus		11	15
	Todistus Valma-koulutuksen osista		26	28
	Ylioppilastutkinnot	20	19	27
	Perusopetuksen päättötodistus	57	52	22
Ylioppilastutkinnot				
Lukiot	Yhteensä	435	387	426
	Kauriala	165	149	172
	Lyseo	162	127	147
	Aikuislinja	18	17	27
	Lammi	36	34	31
	Parola	54	60	49
Ammattiosaamisen näytöt työelämässä				
Ammattiopisto	Näytöistä suoritettu työelämässä %	82	84	77
ALUEVAIKUTTAMINEN JA KUMPPANUUS				
Kansainvälisyys				
Ammattiopisto	Lähtevät opiskelijat	86	65	46
Lukiot	Lähtevät opiskelijat	150	109	85 / 50
Opetustoiminnan laajuus				
Vanajaveden Opisto	Valtionosuustuntien määrä	33500	33549	34328
ORGANISAATION TOIMINTA				
Hankkeet				
	Uusien hankkeiden määrä ja liikevaihto	10 1 200 000	15 1 512 100	14 1 819 830
HENKILÖSTÖ				
Henkilöstön tyytyväisyys				
	Ammattiopisto	3,8	3,5	
	Kuntayhtymäpalvelut ja muut	3,9	4,1	
	Lukiot	3,8	3,8	3,7
	Vanajaveden Opisto	3,9	3,8	

TALOUS JA PUITTEET				
	Budjetin toteutuminen			
	Vuosikate M€ Vanajaveden Opiston vuosikate €	1,57 0	0,96 -24.464	3,35 8 000
	Energian kulutus			
	kWh, säästö % ed. vuodesta suhteutettuna käytössä oleviin tiloihin	2		Lämmitys 3,3 Sähkö 4,4
	Veden kulutus			
	m³, säästö % ed. vuodesta suhteutettuna käytössä oleviin tiloihin	2		-7,7
	Vanaja Koulutus Oy:n liikevaihto			
	miljoonaa €	1,07	0,59	1,0

3. AMMATTIOPISTO TAVASTIA

3.1 Yleistä

Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö uudistui vuoden 2018 alussa. Toimintavuoden aikana reformin mukaisia toimintatapoja, kuten prosesseja ja ohjeita ja toimintatapoja, täsmennettiin. Henkilöstö teki strategiarahoituksen saamisen perusteena olevan itsearvioinnin HOKS- ja työpaikalla järjestettävän koulutuksen osaamisestaan, ja osastot laativat yhdessä määritellyn osaamiskartan pohjalta osaamisen kehittämissuunnitelmat.

Tiedolla johtamista vahvistettiin erilaisilla Primuksen roboteilla, jotka muistuttavat muun muassa HOKSin hyväksymisestä ja opiskeluajan päättymisestä. Lisäksi hankittiin SchoolDay-ohjelmisto, jonka avulla esimiehet näkevät reaaliaikaiset opetuksen mittarit.

Huoltajille tehtiin ensimmäistä kertaa kysely, joka toteutettiin Wilman kautta. Saadun palautteen perusteella vahvistettiin huoltajille suunnattua tiedottamista.

Uusia oppimisympäristöjä rakennettiin muun muassa Valma-koulutukseen, pintakäsittelylle ja YTO-pajoihin.

Yhteisten tutkinnon osien opetuksessa alkoi pilottina pajaopetusmalli, jossa opiskelijat opiskelevat yksilöllisesti YTO-opintoja kerrallaan kahden viikon ajan YTO-pajoissa, joista VIVU-pajassa opiskellaan Viestintä- ja vuorovaikutusosaamista ja osa Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen osa-alueista. Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen ja loput Yhteiskunta- ja työelämäosaamisen osa-alueista opiskellaan MALU-pajassa.

YTOPK-osaston koulutuspäällikkö vaihtui 1.8., ja koulutuspäällikkönä aloitti Riikka Ollinkangas. Keväällä ammattiopiston osastojen määrä väheni kahdeksaan. Telog-osasto muodostettiin Prolog-osastosta ja Komesä- osaston kone- ja tuotantotekniikasta. Elvira-osastossa on Rakmalvi-osaston lisäksi sähkö- ja ICT-opetus. Joulukuussa Elvira-osaston koulutuspäällikkö vaihtui Tero Tuomiseksi. Rauno Argillander siirtyi tiedolla johtamisen tehtäviin. Opetuksen osastojen lisäksi ammattiopistossa on opintotoimisto.

Entinen erityisen tuen koordinaattori Elina Jallin työnkuva laajeni elokuussa. Uuteen oppimisen tuen koordinaattorin tehtävään kuuluu erityisen tuen ja opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen (OPVA) koordinointi. OppivaOPVA-hankkeessa on kehitetty erilaisia OPVA-malleja, joista vähitellen muotoutuu tarkoituksenmukaiset toimintamallit ammattiopiston opiskelijoiden tarpeisiin.

3.2 Keskeiset toiminnan suoritteet

Ammattiopisto Tavastiassa opiskeli vuonna 2019 tutkintokoulutuksessa 4 236 (4019) opiskelijaa ja Vanaja Koulutus Oy:n koulutuksissa 1604 (2274) opiskelijaa.

Oppisopimusten määrä tuplaantui edellisestä vuodesta. Uusia oppisopimuksia solmittiin vuoden 2019 aikana 646 kappaletta (315). Näistä laajennetun oppisopimustehtävän mukaisia Tavastian järjestämissopimuksessa olevia oppisopimuksia oli 49 ja toisen koulutuksen järjestäjän järjestämissopimuksessa olevia oli 4.

Erityisen tuen opiskelijoiden osuus perustutkinto-opiskelijoista oli 12,5 (13,1) prosenttia. Erityisen tuen opiskelijoita oli 412 (425). Opiskeluvalmiuksia tukevia opintoja suoritti vuoden 2019 aikana 50 (39) opiskelijaa.

Ammatillisen peruskoulutuksen läpäisy oli 70,0 prosenttia (65,2). Läpäisy on parantunut edellisestä vuodesta. Läpäisy on laskettu tutkinnon vuoden loppuun mennessä tutkinnon saaneista vuonna 2016 koulutuksen aloittaneista opiskelijoista.

Tuloksellisuudella tarkoitetaan opiskelijavuosien ja suoritettujen tutkintojen suhdetta. Tuloksellisuus oli perustutkintojen osalta 3,0 (2,4) ja ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osalta 1,2 (1,1) opiskelijavuotta. Vuonna 2019 valmistuneiden opiskelu-aika oli perustutkinnoissa keskimäärin 2,4 opiskelijavuotta ja ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa keskimäärin 1,1, opiskelijavuotta. Näyttöjen suorittaminen työelämässä oli lisääntynyt 84 prosenttiin (77).

Keväällä käyttöön otettuun Wilman yhteistyökumppanit -rekisteriin oli vuoden lopussa kirjattu 63 yhteistyöyrittystä.

Kilpailutoimintaan osallistui vuoden aikana lähes sata opiskelijaa. Heistä Taitaja-kilpailuun osallistui 18 ja Saku-kilpailuihin 78 opiskelijaa.

Perustutkintoja suoritettiin 640 (736). Perustutkintotodistuksen saaneista 19 (27) suoritti ylioppilastutkinnon opiskeluajanaan. Ammatti- tai erikoisammattitutkintoja suoritettiin 159 (206). Todistuksen tutkinnon osien suorittamisesta sai 298 (202) henkilöä. Aikuisten maahanmuuttajien perusopetuksesta todistuksen sai 52 (22) ja Valma-koulutuksesta tai Valma-koulutuksen osista 37 (43) henkilöä.

Osasto	Opiskelijamäärä, hlö		Opiskelijavuodet, OPV		Läpäisy	2019 valmistuneiden opiskelu-aika		Tutkinnot				
	Tutkinto-koulutus	OY:n koulutus	Painot-ta-ma-ton	Pai-no-tettu		PT	AT/EAT	PT	AT	EAT	Todis-tus-tut-kin-non osista	Valma/pe-rusopetus
Elvira	674	588	401	436	80,9	2,5	0,9	134	14	3	21	
Kruuppi	775	72	373	334	67,4	2,5	1,0	99	59	9	82	
Kätevä	421	25	188	236	71,2	2,1	2,1	42	4		22	37
RaCE	396	208	193	206	65,5	2,5	0,9	59	5	22	54	
Sote	776	483	429	449	67,4	2,5	1,6	156	3		48	
Telog	883	228	464	564	68,5	2,4	1,6	141	2	7	70	
Opso laajen-nettu	112		60	49		1,9	1,3	9	12	19	1	
YTOPK	199											52
YHT.	4236	1604	2108	2274	70	2,4	1,1	640	99	60	298	89

VOS = valtionosuus, OPV = Opiskelijavuosi, PT = perustutkinto, AT = Ammattitutkinto EAT=Erikoisammattitutkinto

Osuuskunta TaiTava Hämeessä oli 60 (57) jäsentä. Heistä 12:lla (7) oli vuoden aikana toimintaa.

Perustutkinnosta erosi 329 opiskelijaa (11,6 %) ja ammatti- tai erikoisammattitutkinnoista 29 opiskelijaa (6,0 %). Eroamisista 53 % oli negatiivisia. Eronneista alaikäisiä oli 40 opiskelijaa. Heistä kahdeksalla eron syy oli negatiivinen.

Tärkeimmät negatiiviset eroamisen syyt olivat

- henkilökohtaiset syyt, 119 opiskelijaa
- katsottu eronneeksi/opiskelu-oikeus päättynyt, 46 opiskelijaa
- tutkintotavoite ei täytynyt, 19 opiskelijaa

Tärkeimmät positiiviset eroamiset syyt olivat

- siirtynyt oppilaitoksen sisällä toiseen koulutukseen, 71 opiskelijaa
- siirtynyt muuhun toisen asteen koulutukseen, 42 opiskelijaa
- siirtynyt työelämään, 38 opiskelijaa

Valtakunnallisessa ARVO-palautteessa aloituskyselyn palautteiden keskiarvo oli 4,2 (4,2) ja päättökyselyn 4,1 (4,1). Vastausmääriä tulee parantaa nykyisestä aloituskyselyn 64,2 ja päättökyselyn 51,7 prosentista. Vaikuttavuusrahoituksessa vastausprosentin tulee olla vähintään 80, muussa tapauksessa se vaikuttaa alentavasti rahoitukseen.

3.3 Osastojen sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen

Kauppa ja tietojenkäsittely, matkailu ja puhtauspalvelut – Kruuppi

Tiimiopettajuuden ja valmentavan opettajuuden vahvistaminen, uusien tutkinnon perusteiden haltuunotto

- Valmentava opettajuus, Coaching avuksi opetustyöhön/Miska Oy, koulutuspäivät 25.1 ja 23.3.2019
- Oman ammattialan ja eri ammattiryhmien työelämässä tarvittavien tietojen ja taitojen päivittäminen
- Puhki-opettajien kehittämispäivät Lahdessa 9-10.10.2019
- Matkailuopettajien verkostopäivät 21.–22.11.2019. Matkailuopettajat vastasivat päivien toteutuksesta.
- Vierailu Kainuun Ammattiopistoon ja Yritysamikseen 19.–21.9.2019

Erityisopetuksen työkalujen antaminen kaikille opettajille, maahanmuuttajaopiskelijoiden opintojen ohjaamisen vahvistaminen

- Konsultoivan erityisopettajan ja osaston opettajien tiivis yhteistyö, tiedon ja kokemuksen jakaminen, erityisen tuen opiskelijoiden huomioiminen opetuksessa on kehittynyt ja tuen tarpeen havaitseminen lisääntynyt.
- Osaston erityisopetuksen tiimin toiminnan käynnistäminen syksystä alkaen
- Monikulttuurisuustyöryhmän monikulttuurisuusmentorina Pia Jylhä-Ollila

Verkko-opetuksen kehittäminen

- Moodle-kurssien laadintaa aloitettu. Monimuotokoulutusten (merkonomi ja matkailu) verkko-opetuksen kehittäminen

Koulutusten markkinointiin panostaminen

- Koulutusten markkinointitapahtumat peruskouluihin, tammi–helmikuussa 2019: matkailualan pt, liiketoiminnan pt ja tieto- ja viestintätekniikan pt
- esittelytilaisuudet peruskouluilla, mukana opettajia ja opiskelijoita

Pintakäsittely, auto, kone- ja tuotantotekniikka sekä logistiikka – Telog (keväällä Prolog + osa Komesä-osastosta)

Prolog

Kaikki tavoitteet ovat osa OpePro-pedagogisen tiimiosaamisen koulutusta, joka toteutetaan osin verkko-opintoina Moodlessa.

Oman pedagogisen työotteen reflektointi yksin ja tiimissä: mittarina kolmen osaamismerkkin suorittaminen

- Ope-Prota on toteutettu auto- ja pintakäsittelyalalla
- Digitaalisen oppimisalustan käyttöönotto ja mediaosaamisen vahvistaminen
- Moodle osittain käytössä, mediaosaamiseen ei ole panostettu.

Työhyvinvoinnin lisääminen vahvistamalla luopumisoosaamista

- Koulutuspäällikön tuki muutoksen keskellä

Komesä

Moodle oppimisympäristön rakentaminen

- Tutkintokohtaiset Moodle-toteutukset laadittu pääosin Tutkintorakenteen parempi soveltaminen
- Yrityskohtaisten polkujen rakentaminen on aloitettu Wilman hallinta
- Wilman käyttö on osastolla melko hyvällä tasolla. Työelämäyhteistyön vahvistaminen ja koulutusten markkinointi
- Yrityskoulutuksia on lisätty sekä jakaannuttu yrityksiin markkinoimaan Työhyvinvoinnin lisääminen
- Yhteisiä suunnittelupäiviä on järjestetty

Sähkö, ICT, rakennus, maanmittaus, talotekniikka ja kiinteistöpalvelut – Elvira (kevällä RakMaLvi + osa Komesä- osastosta)

RakMaLvi

Digitaalisen oppimisolustan käyttöönotto ja mediaosaamisen vahvistaminen

- Siirtyminen vähitellen KotoProsta Moodleen, Moodle-kurssien laatimisen aloittaminen
- WhatsApin aktiivinen hyödyntäminen

Alojen yhteistoiminta, opetuksen integrointi ja opettajien yhteistyön kehittäminen edelleen

- Talotekniikan ja kiinteistöpalvelujen yhteistyön kehittäminen ja yhteisen opettajan rekrytointi, työsuhteen alkaminen 1.2.2020

Työelämäpalautteiden hankinta

- Työelämäpalautteiden hankinnan lisääminen ei onnistunut.

Komesä

Tutkintorakenteen parempi soveltaminen

- Uuden tieto- ja viestintätekniikan perustutkinnon suunnittelu

Työhyvinvoinnin lisääminen

- Työyhteisövalmennus sähköalalla

Ravintola, catering ja elintarvike – RaCE

Ravintola- ja catering- ja elintarvikealan noste/markkinointi

- Opettajat ovat markkinoineet eri koulutuksia työpaikoilla. Aktiivisuus somekanavilla; Facebook ja Instagram. Tarjoilijakilta Hämeenlinna -Tavastian tarjoilijat perustettiin keväällä 2019.

Ryhmämuotoisesta ajattelusta irti päästäminen: minun opiskelijat → meidän opiskelijat, omat polut hallintaan

- Opettajat ovat suunnitelleet ja toteuttaneet yhdessä erilaisia oppimistilanteita. Yhteistyö on lisääntynyt ja opiskelijoiden polkuja on suunniteltu yhdessä. Opiskelijoilla on oma kotiryhmä, mutta toteutuksissa he ovat opetuksen mukaisissa ryhmissä ja tiloissa.

Toimivaan tiimityöskentelyyn tähtääminen: työnkierto, benchmarkkaus, päivä opiskelijana

- Asiakaspalveluopettajat ja elintarvikealan opettajilla tiimit ja he pitävät tiimikoukousia. Kokkiopettajat ovat tehneet yhdessä töitä ja suunnitelleet opetusta ja käytännön asioita erilaisissa kokoonpanoissa tilanteiden mukaisesti. Uusia opetuskokeiluja on tehty, mm. After work ja Octoberfest -tapahtumat. Benchmarkkausta ei varsinaisesti ole tehty, mutta ideoita on poimittu messuilta, työpaikoilta ja erilaisista kirjallisista lähteistä. Päivä opiskelijana ei ole toteutunut.

Sosiaali ja terveys 1 ja 2 – Sote1 ja 2

Toteutussuunnitelmien laatiminen

- Toteutussuunnitelmat on tehty tutkinnon osiin. Muutama toteutussuunnitelma on vielä viimeistelyssä.

Pedagogiikan kehittäminen (työelämäprojektit, menetelmäosaaminen, yhteisopettajuus, laajennetut opintokäynnit, yksilölliset polut, erityisen tuen toteuttaminen)

- Opetusta on toteutettu paljon työelämäprojekteissa. Uusia opetuksen menetelmiä on kehitetty esimerkiksi simulaatio-opetusta. Yhteisopettajuutta toteutetaan jokaisessa tukinnon osassa. Yksilöllisten polkujen tekemisessä on kehitytty. Erityisen tuen suunnitelma on tehty ja erityisopetuksen menetelmät ovat monipuolistuneet

Työssäjaksamisen vahvistaminen

- Opettajien työn tasaisempi jakaantuminen on parantunut paremman suunnittelun avulla ja työtä on tärkeää jatkaa. Yhteissuunnittelua on systematisoitu ja suunnittelun määrää on lisätty.

Taideteollisuus-, tekstiili- ja muoti-, hius- ja kauneudenhoitoala sekä valmentavat koulutukset – Kätevä

Taideteollisuus- ja Tekstiili- ja muotialan yhteisten opintosisältöjen opetuksen toteuttamisen kehittäminen edelleen.

- Alojen yhteisiä toteutuksia on tehty edelleen, myös toteutussuunnitelmia on tehty yhteneviksi sopivalta osin.

Kiltakoulumalliin käyttöönotto hiusalalla

- Kiltakoulumalli on otettu käyttöön hiusalalla, mutta kehitystyö jatkuu edelleen.

Tiimiopettajuuden käytännön toimintatapojen kehittäminen

- Tiimiopettajuutta on kehitetty alojen yhteisten opetusten toteutusten kautta. Kehitystyö jatkuu edelleen.

Koulutusten markkinoinnin uudistaminen ja tehostaminen

- On luotu Tekstiili- ja muotialan ja Taideteollisuusalan kattava KÄTEVÄ-koulutus-konsepti, jolla on oma alisivunsa koulun nettisivuilla. Somemarkkinoinnista on tehty jatkuva toimintatapa, jonka vaikutus näkyy kohenevina opiskelijamäärinä.

Lukion käsityödiplomin suunnittelu

- Tavoitetta ei saavutettu.

Yhteiset tutkinnon osat ja aikuisten perusopetus – Ytopk

Opiskelijoiden poluttamisen mahdollistaminen perusopetuksessa

- Opon tehtäviä on selkeytetty ja opon yhdeksi vastuualueeksi on nimetty poluttaminen eli opiskelijan yksilöllisten polkujen rakentaminen. Poluttamisen linjauksia ja keinoja on kehitetty. Aloitettiin englannin poluttamisen kokeilu alkuvaiheen uusissa ryhmissä.

Perusopetuksessa opettavien opettajien perehdyttäminen maahanmuuttajien perusopetukseen

- Perusopetuksen opettajat osallistuivat tammikuussa Aikuisten perusopetuspäiville Jyväskylässä. Osaan!-hankkeessa osa opettajista työstää avointa verkkomateriaalia alkuvaiheen opetukseen yhteistyössä muiden oppilaitosten kanssa.

Oppimisympäristöjen suunnitelmallinen kehittäminen perusopetuksessa

- On hankittu opiskelumateriaalia lisää ja otettu Wille-ohjelma käyttöön.

Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessin selkiyttäminen ja käyttöön ottaminen YTO-puolella.

- Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessia on kehitetty etenkin YTO-pajaopetuksen yhteydessä. Erilaisia osaamisen keinoja on kehitetty. Näitä ovat mm. opiskelijan haastattelut, kokeet ja erilaisten asiakirjojen avulla osaamisen todentaminen sekä varsinkin näiden keinojen joustava yhteensovittaminen.

Suunnitelman laatiminen yhteisten tutkinnon osien opetuksen ja ohjaamisen järjestämiseksi ammatillista

kasvua tukevaksi, mm työpaja- ja pienryhmäopetuksen kehittäminen yhteistyössä ammatillisten osastojen kanssa

- YTO-opetus siirtyy elokuun alussa pajamalliseksi opetukseksi, mikä helpottaa paitsi opiskelijoiden yksilöllisten polkujen toteuttamista myös yhteistyötä ammatillisten osastojen kanssa. Pajaopetus mahdollistaa YTO-sisältöjen keskinäisen integroimisen mielekkäiksi kokonaisuuksiksi, samoin integroinnin ammatillisten sisältöjen kanssa tai niihin sopivaksi.
- YTO-vastuuopettajuutta on kehitetty. YTO-vastuuopettaja toimii yhteistyössä ammatillisen vastuuopettajan kanssa ja on keskeinen tekijä myös itsenäisesti YTO-opintoja suorittavan opiskelijan ohjaamisessa.

Yksilöllisten opintopolkujen toteuttamisen mahdollistaminen verkkokurssien ja muiden itsenäistä opiskelua tukevien oppimismenetelmien avulla

- Verkkokursseja on kehitetty. Myös itsenäisen opiskelun ohjausta on kehitetty YTO-pajoissa, joissa järjestetään itsenäisen opiskelun ohjausta vakiintuneissa ajankohdissa ja tiloissa.
- Itsenäisesti YTO-opintoja suorittaville opiskelijoille on järjestetty erillisiä ohjauspajoja.

Kahden tutkinnon opintojen kehittäminen ja tietoisuuden lisääminen siitä

- Kahden tutkinnon opintojen suorittamista on pyritty helpottamaan suunnittelemalla ne joustavasti sopimaan YTO-pajaopintoihin. Lisäksi on laajennettu abivuoden lukiojaksoa 9-viikkoiseksi.

HOKSin ja erityisen tuen suunnitelman toteuttaminen käytännössä

- Yhteinen ohje on tehty yhdessä opettajien kanssa. HOKSin täyttämistä ja käyttämistä on lisätty, mutta lisää harjoittelua tarvitaan.

Opintotoimisto

Arkistoinnin ja tietosuoja-asioiden täsmentäminen opintotoimiston kannalta

- Arkistonmuodostussuunnitelman täsmentäminen, prosessien ja ohjeistuksen laatiminen yhteistyössä arkistovastaavan kanssa
- Tietosuojatestin tekeminen, tietosuojan huomioiminen asiakaspalvelussa

Primuksen ja Wilman käyttömahdollisuuksien monipuolinen hyödyntäminen: lomakkeet, tulosteet, laskutus, herätteet ja haut

- Koulutusmaksujen, materiaalimaksujen, tietokoneiden ja oppisopimusten laskuttaminen Primuksesta
- Koulutuskorvausten, opintososiaalisten etuuksien ja ateriakorvausten maksaminen Primuksesta
- Erilaisten hakujen ja herätteiden tekeminen ja sitä kautta toimintojen sujuvoittaminen
- Uusien lomakkeiden ja tulosteiden laatiminen sekä olemassa olevien parantaminen

Hyvinvoiva osasto

- Keskusteleavan toimintakulttuurin parantuminen
- Pienryhmien projektiluonteisten kehittämistehtävien toteuttaminen ja yhtenäisten toimintatapojen kuvaaminen
- "Hyvinvoiva Tavastia" -toimenpiteisiin osallistuminen ja päivittäisten jumppatuokioiden toteuttaminen

4. LUKIOKOULUTUS

4.1 Yleistä

Koulutuskuntayhtymä Tavastian lukioissa vuonna 2019 oli yhteensä 1 266 alle 18-vuotiaita lukio-opintonsa aloittanutta opiskelijaa. Yli 18-vuotiaita opintonsa aloittaneita opiskelijoita oli Hämeenlinnan lyseon lukion aikuislinjalla 69. Yleislinjan lisäksi Hämeenlinnan lyseon lukiossa voi opiskella urheilulinjalla ja yrittäjyyslinjalla. Opetus- ja kulttuuriministeriön Tavastian lukiolle myöntämä valtakunnallinen tiedelukion erityistehtävä siirtyi Kaurialan lukiolle. Vuoden 2019 kevään yhteishaussa lukio-koulutus lisäsi selvästi suosiotaan. Erikoislinjojen suosio valintakohteena on pysynyt edelleen korkealla.

Ylioppilaskirjoitusten sähköistäminen saatiin päätökseen vuoden 2019 aikana. Kaikki kirjoitettavat oppiaineet ovat jo sähköisiä. Opettajien koulutuksen keskiössä on ollut sähköisten välineiden hyödyntäminen opetuksessa. Hämeenlinnassa kaikki lukiokoulutuksessa olevat opiskelijat tuovat oman tietokoneen kouluun. Parolan lukiossa opiskelijoiden tietokoneiden hankinnasta on vastannut Hattulan kunta.

Kesäkuussa pidimme ensimmäisen opetussuunnitelmakokouksen, johon osallistui rehtoreiden lisäksi LOPS-koordinaattori jokaisesta Tavastian lukiosta. Tavastian Lukiokoulutuksen opetussuunnitelma on yhteinen kaikille lukioillemme. LOPS2021 aloitustilaisuus järjestettiin syyskuussa Mikkelissä. Tilaisuuteen otti osaa Tavastian lukion opettajien lisäksi yhteensä yli 500 lukio-opettajaa viidestä eri kaupungista. Syyslukukaudella keskityttiin Tavastian Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman yleiseen osaan. Vuonna 2020 painopisteenä on opetussuunnitelman oppiainekohtainen osio, arviointi ja toimintakulttuuri. Jokainen lukio laatii oman toimintakulttuuriosion yhteiseen opetussuunnitelmaamme. Kevät 2021 on varattu opetussuunnitelman liitteiden laatimiseen ja lukioden toimintakulttuuriosion viimeistelyyn.

Vuonna 2019 jatkettiin opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta lukiokoulutuksen yksikköhintarahan leikkausta, jonka suuruus oli 0,5 % edellisvuodesta. Vuodesta 2013, kun Hämeenlinnan lukiokoulutus siirrettiin osaksi kuntayhtymää, on lukiokoulutuksen valtionosuus laskenut 798,28 €/opiskelija eli 11,9 %. Valtion maksama yksikköhintaraha ei siten riitä kattamaan lukiokoulutuksen kustannuksia, vaan kunnat joutuvat lisäksi rahoittamaan lukiokoulutuksen toteutusta. Hämeenlinnan kaupunki varautui omassa talousarviossaan 400 000 €:n lisärahoitukseen ja Hattulan kunta 360 000 €:n lisärahoitukseen. Säästötoimenpiteinä jatkettiin edelleen kurssitarjonnan ja lähiopetuksen supistamista sekä opetusryhmien yhdistämistä. Kuntien lukiokoulutukseen varaama lisärahoitus ei riittänyt, vaan Hämeenlinnan kaupungin osalta lukiokoulutuksen alijäämä oli 799 872 € ja Hattulan kunnan osalta 479 812 €.

Lukiokoulutuksen toimintavuotta 2019 hallitsi Hämeenlinnan kaupungin ja Hattulan kunnan talouden sopeuttamistoimet ja niiden vaikutukset lukiokoulutukseen. Hämeenlinnan kaupungin alkuperäisessä esityksessä esitettiin selvityksen tekemistä Lammin lukion lakkauttamisesta. Kaupunginhallituksen käsittelyssä kohta kuitenkin muutettiin äänestystuloksen 6-5 jälkeen käsittämään kaikkien lukioden toiminnot. Selvitystyötä lähdettiin tekemään loppuvuodesta yhdessä kaupungin opetustoimen edustajien kanssa ja selvitystyön takaraja on maaliskuun 2020 lopussa.

Hattulan kunnan listalla oli puolestaan esitys Parolan lukion lakkauttamisesta. Parolan lukion opiskelijat nousivat näyttävästi puolustamaan omaa lukiotansa ja järjestivät mm. ulosmarssin protestiksi. Moni kuntalainen myös vetosi päättäjiin lukion säilyttämiseksi. Lopulta Hattulan valtuuston enemmistö päättikin poistaa kyseisen esityksen talouden sopeuttamistoimien listalta. Kun tästä tilanteesta oli lukiossa toivuttu, alkoi Parolan yläkoulun sisäilmaongelma pahentua. Parolan lukio tiivistä toimintaansa ja luovutti osan luokkahuoneista yläkoulun käyttöön. Hattulan kunnan sivistyslautakunta päätti lopulta vuoden

2020 alussa, että yläkoulu siirtyy väistöön lukion tiloihin, joten lukiolle tuli eteen hakea sen toiminnalle korvaavat tilat. Hattulan kunnassa on jo tehty periaatepäätös uuden yläkoulun rakentamisesta, joten Parolan lukion väistö tulee kestämaan 2–3 vuotta.

5. VANAJAVEDEN OPISTO

Vanajaveden Opisto tarjoaa toimialueensa kuntien asukkaille monialaisia, jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia. Opinnot tukevat ihmisen monipuolista kehittymistä. Ne vahvistavat työelämätaitoja ja antavat vastapainoa työelämälle sekä muissa elämänvaiheissa oleville ihmisille aktiivisen harrastamisen muodossa. Kurssitarjonta sisältää visuaalisia ja esittäviä ilmaisui-
neita, yhteiskunnallisia ja yleissivistäviä, kulttuurisia sekä liikunnallisia ja viestinnällisiä aineita. Opintoihin hakeutuminen on kaikille avointa. Koulutukset eivät ole tutkintotavoitteisia. Kahdessa pääluokassa – taiteen perusopetuksessa sekä kotoutu-
miskoulutuksessa – noudatetaan Opetushallituksen määrittämiä opetussuunnitelman perusteita. Opetus järjestetään lähipal-
veluna noin 85 toimipisteessä kolmen kunnan alueella, pääasiassa yhteisissä tiloissa muiden toimijoiden kanssa.

5.1 Vanajaveden Opiston sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen

Valtionosuustuntimäärän asettaminen lähemmäksi vuoden 2019 rahoitustasoa

- valtionosuuden maksamisen perusteena oleva Opetusministeriön vahvistama opetustuntien lukumäärä vuodelle 2019 oli 25 586, josta 525 tuntia oli korvamerkitty uuden maahanmuuttajakoulutuksen rahoittami-
seen. Vuonna 2018 opisto tuotti 34 328 valtionosuuteen oikeuttavaa tuntia. Vuonna 2019 tuntimäärää pu-
dotettiin 779:llä tuntimäärän ollessa 33 549. Suunniteltujen kurssien peruuntumisprosentti laski hiukan
edellisvuodesta ollen nyt 12,06 % (vuonna 2018: 12,5 %).

Hankkeiden kehittämiskohteiden nivominen osaksi normaalitoimintaa

- Vuoden 2019 lopussa päättyi Opetushallituksen rahoittama Joustavaa pedagogiikkaa -hanke, jossa kehitet-
tiin taiteen perusopetuksen opintokokonaisuuden sisältöjä ja arviointia visuaalisten taiteiden alalta. Toisena
kehittämiskohteena hankkeessa oli suomen kielen sähköisen ja interaktiivisen oppimateriaalin tuottaminen.
Opetushallituksen rahoittamassa Minä osaan – osaaminen esiin -hankkeessa edistettiin maahanmuuttaja-
taustaisten henkilöiden osallistumista vapaan sivistystyön opintoihin sekä pilotoitiin
mahdollisuutta työllistää heitä opetustehtäviin.

Toimiston esimiestehtävien ja opiston taloushallinnollisten tehtävien järjestäminen muutostilanteessa

- Opiston tukipalvelutiimin esimiehenä toimi edelleen rehtori. Toimistopäällikköä ei palkattu.

Kestävän kehityksen työn jatkaminen – ulkoinen arviointi OKKA-säätiöltä

- Kestävän kehityksen työn ulkoinen auditointi suoritettiin 27.11.2019 ja OKKA-säätiön hallitus hyväksyi
sertifioinnin 9.12.2019.

5.2 Koulutuksen rahoitus

Opiston rahoituspohjan muodostuu valtionavustuksista, jäsenkuntien maksuosuuksista sekä opiskelijoilta kerättävistä kurs-
simaksuista. Kansalaisopistojen valtionosuuden laskennallisena perusteena on vahvistettujen opetustuntien lukumäärä, joka
saadaan kolmen edeltävän vuoden toteutuneista valtionosuustunneista tasauskertomella vähennettynä. Vanajaveden Opis-
ton valtionosuuden 2019 perustana oleva opetustuntien lukumäärä oli 25 586 (vuonna 2018 tuntimäärä oli 26 339), josta
uuden maahanmuuttajakoulutuksen osuus oli 525 tuntia. Maahanmuuttajakoulutukseen yksikköhinta 84,65 € kohdistui ko-
konaan, jolloin valtionosuutta saatiin 44 441 €. 57 % valtionosuutta saatiin 25 061 tunnille. Ylläpitäjän saama osuus oli 1 209
205 €. Jäsenkuntien rahoitusosuus vapaan sivistystyön kustannuksista oli yhteensä 468 000 €. Kurssimaksutuottoja kertyi
1 079 090 €. Tilauskoulutusten liikevaihto oli 212 559 €.

5.3 Opetustoiminta

Opetustoiminta jakaantui valtionosuus- ja tilauskoulutukseen sekä Vanajakoulutus Oy:lle tuotettuun maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukseen. Valtionosuuteen oikeuttavaa opetusta toteutui yhteensä 33 549 tuntia tavoitteen ollessa 33 500. Hattulaan tuotettiin 3 297 tuntia, Janakkalaan 5 717 ja Hämeenlinnaan 24 535. Kaikille kunnille yhteisiä opintoja (aikuisten taiteen perusopetus ja avoin yliopisto-opetus) oli 616 tuntia. Valtionosuusopetus on jaoteltu neljään aineryhmään: Ilmaisutaidot, Visuaaliset aineet, Viestintä- ja yhteiskuntataidot sekä Liikunta ja hyvinvointi.

Toteutuneet valtionosuustunnit 2019

Ilmaisutaidot

- toteutunut tuntimäärä 11 224

Ainealue	Suunnitelma	Toteutui t/ %	Tavoite 2019	Tulos + -
Musiikki	7734	6873/89	6392	7,5 %
Tanssi	3577	2903/81	3112	-7 %
Sirkus	1033	915/89	1000	-8,5 %
Muut	669	533/80	533	0 %
Yhteensä	13 013	11 224/86	11 037	1,7 %

Visuaaliset aineet

- toteutunut tuntimäärä 8 742, josta taiteen perusopetuksen osuus 2 137 ja avoimen yliopisto-opetuksen osuus 176.

Ainealue	Suunnitelma	Toteutui t/ %	Tavoite 2019	Tulos + -
Tekstiilityö	3467	3071/89	3150	-2,5 %
Tekninen työ	2436	2257/93	2183	0 %
Kuvataide	3774	3238/86	2959	9 %
Yhteensä	9 677	8 566/89	8 292	3 %

Viestintä- ja yhteiskuntataidot

- toteutunut tuntimäärä 6045

Ainealue	Suunnitelma	Toteutui t/ %	Tavoite 2019	Tulos + -
Kielet	6088	5178/85	5264	-2 %
Atk/Viestintä	455	386/ 85	400	-3 %
Yhteiskunn.	643	481/75	500	-4 %
Yhteensä	7 186	6 045/84	6 164	-2 %

Liikunta ja hyvinvointi

- toteutunut tuntimäärä 7714

Ainealue	Suunnitelma	Toteutui t/ %	Tavoite 2019	Tulos + -
Liikunta	8261	7714/93	7650	+0 %
Yhteensä	8 543	7 714/93	7 650	+0 %

Tilauuskoulutus

Vanajakoulutus Oy:lle tuotettiin ELY-keskuksen tilaamaa kotoutumiskoulutusta yhteensä 2912 tuntia ja muita lyhyempikes-
toisia koulutuksia eri työntäjille 165 tuntia. Kotoutumiskoulutuksessa opiskeli keväällä 4 ryhmää ja syksyllä 3, joissa opiskeli-
joita koko vuonna oli yhteensä 173.

5.4 Opiston tuloksellisuus

Opiskelijat

Opiston valtionosuuteen oikeuttavassa koulutuksessa opiskeli vuonna 2019 yhteensä 22 130 (vuosi 2018: 23 983) kurssi-
laista. Netto-opiskelijoiden määrä koko opistossa oli 10 968 (vuonna 2018: 10 731). 44 % opiskelijoista sijoittui ikäryhmään
50–74-vuotiaat. 25–49-vuotiaiden ikäryhmään kuuluvia oli 30 % opiskelijoista. Alle 25-vuotiaiden osuus oli 18 %.
Vuoden aikana pystyttiin saavuttamaan 237 opiskelijaa enemmän kuin edellisvuonna. Kurssilaisten määrä kuitenkin laski
edellisvuodesta 1 853.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallista vaikuttavuutta kuvaavat toiminta-alueen asukkaiden osallistuvuuden (kurssilaisten määrä/vuosi) lisäksi
opiston palveluiden saatavuus, opiston näkyvyys ja osallistuminen toiminta-alueensa kulttuuri- ja yleisötapahtumiin sekä
opiston aktiivisuus pitää esillä ajankohtaisia yhteiskunnallisia asioita.

Opiston julkisen näytön toiminnassa on pitkän ajan tavoitteena ollut keskittyä muutamaan (2–3) isompaan tapahtumaan tai
esitykseen vuodessa. Vuonna 2019 tällaisia olivat päätoimipisteessä pidetyt VOP-festarit 2019, Tekstiilit Uusiks -tapahtuma
sekä Vopinmäen jouluku 2019. Näiden lisäksi monet ryhmät esiintyvät lukuvuoden aikana ja asettavat näyttille töitensä opiston
toiminta-alueella. Kurssiesite 2019–2020 sekä VOP-uutiset jaettiin toiminta-alueen talouksiin. Opiston uutiskirjeen tilaajia oli
yli 8 000 vuoden lopussa. Ajantasaiset www-sivut sekä henkilökunnan aktiivisuus somessa tehostivat toiminnasta tiedotta-
mista.

Opetuksen toimipisteet kunnissa

Hattula	Hämeenlinna	Janakkala
9	Kantakaupunki 29	Turenki 7
	Hauho 7	Tervakoski 7
	Kalvola 6	Haja-asutusalueet 8
	Lammi 5	
	Renko 3	
	Tuulos 3	

Henkilöstö

Päätoimisen henkilökunnan määrä oli vuoden lopussa 14. Opetustyötä suunnitteli ja koordinoi viisi suunnittelijaopettajaa ja
yksi koulutussuunnittelija/tiedottaja rehtorin ja apulaisrehtorin lisäksi. Tukipalveluhenkilökuntaan kuului viisi sihteerä ja
vahtimestari. Määräaikaisia työntekijöitä opetuksessa ja hankkeissa oli 250.

6. VANAJA KOULUTUS OY

Kuntalaki velvoittaa kuntia ja kuntayhtymiä yhtiöittämään ne toiminnot, joissa toimitaan kilpalutilanteessa markkinoilla.
Koulutuskuntayhtymä Tavastia omistaa tätä tarkoitusta varten 100 %:sti Vanaja Koulutus Oy:n. Yhtiön kautta myydään kaikki
ne palvelut, joita tarjotaan asiakkaille kilpalutilanteessa ja jotka ovat arvonnäköveron alaisia. Yhtiö toimii koulutuksen myy-
jänä ja tuottajana, ja kuntayhtymän oppilaitokset toteuttavat koulutukset ja muut palvelut.

Toiminta-ajatuksenaan Koulutuskuntayhtymä Tavastian Vanaja Koulutus Oy myy ja hankkii laadukkaita ja monipuolisia kou-
lutus- ja työelämäpalveluja sekä osaamisen kehittämistä asiakkaiden tarpeisiin liiketaloudellisin perustein.

Ammatillisen koulutuksen reformin mukaisesti tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus kuuluu Ammattiopiston järjestämislu-
paan ja se saa rahoituksensa OKM:ltä 2018 alkaen. Ei-tutkintotavoitteinen, kilpailutettu työvoimakoulutus sekä yhteishankin-
takoulutus järjestetään Vanaja Koulutus Oy:n kautta.

Yhtiön tarjoaa avoimessa tarjonnassa olevaa täydennyskoulutusta, kuten työturvallisuuskorttikoulutus, tulityökorttikoulutus
tai hygieniosaamiskoulutus. Tilauskoulutuksena tarjotaan edellä mainittua täydennyskoulutusta, räätälöityä koulutuskoko-
naisuuksia ja osaamisen kehittämiseen läheisesti kuuluvia palveluja.

Yhtiön liikevaihto neljäntenä tilikautena 1.1.2019–31.12.2019 oli 588.862,93 euroa ja tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja
7.491,46 euroa. Vuonna 2019 koulutuksia oli 181 kappaletta, joihin osallistui yhteensä 1 875 henkilöä (2 292/vuosi 2018).

7. KUNTAYHTYMÄPALVELUT JA MUUT YHTEISET PALVELUT

7.1 Osastojen sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen

It-palvelut

Tukee osastojen av-hankintoja

- It-palvelut on yhdessä eri osastojen kanssa uusinnut luokkien av-järjestelmiä käyttäen isoja ruutuja
Jatkaa tietoliikenneyhteyksien parantamista
- Tietoliikennettä on kehitetty erityisesti langattomien verkkojen toimintaa parantamalla
Ohjaa osastojen tietoteknistä käyttöä kohti yhteisesti sovittujen järjestelmien käyttöä
- Osastoja on ohjattu käyttämään yhteisiä järjestelmiä keskittyen erityisesti Microsoft Teamsin lähes rajoittamatto-
miin mahdollisuuksiin.

Kehittämisen- ja kansainvälisyyspalvelut

KV-toiminnan mallin vakiinnuttaminen

- tiimin toiminta vakiinnutettiin ammattiopistossa ja aloitettiin yhteistyö kuntayhtymän sisällä
Asiakasprosessien laadinta ja toteutus
- organisoitiin asiakastoimintaa myyntitiimissä ja parannettiin prosesseja kuntayhtymässä
Strategiarahoituksen hyödyntäminen
- haettiin ja saatiin strategiarahoitusta sekä hyödynnettiin resursseja ammatillisen koulutuksen reformin toimeen-
panossa

Kiinteistöpalvelut

E-rakennuksen muutostöiden toteutus

- Muutostyöt toteutettiin suunnitellusti

Jaakonkadun vanhan osan purku

- Purkutyö toteutettiin. Kustannusarvio ylittyi suunnitellusta.

Kiinteistöjen käyttöasteen parantaminen

- E-rakennuksen tilojen käyttöä voitu tehostaa muutostöiden valmistuttua. Liikuntatilojen iltakäyttöä lisättiin.

Opiskelijapalvelut

Ohjaushenkilöstön roolin selkeyttäminen opiskelijoiden HOKSin tekemisessä

Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessin selkeyttäminen

- Prosessia on selkeytetty siten, että opinto-ohjaajat tekevät ne tunnustamiset, jotka heille prosessin mukaan
kuuluvat. Opiskelijan HOKSiin tehdään suunnitelma, mitä hänen pitää suorittaa tunnustamisten jälkeen.

Opinto-ohjaajien ja uraohjaajien rooli ja tehtävät Opiskelu- ja urasuunnitteluvalmiudet opinnoissa

- Opinto-ohjaajat ja uraohjaaja rakensivat Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen -tutkinnon osan osa-alueen Opis-
kelu- ja urasuunnitteluvalmiudet (1 osp) verkkokurssin. Kaikki opiskelijat suorittavat ko. pakollisen opinno-
ja opinto-ohjaajat opettavat ja arvioivat sen.

Opiskelijoiden työllistymiseen liittyvien toimien ja valmistuneiden opiskelijoiden ohjauspalvelujen kehittäminen

- Työuralle-hankkeen tavoitteena on ollut uraohjausjärjestelmän ja opiskelijoiden omien uraohjaustaitojen kehittäminen, työllistymisen tukeminen valmistumisvaiheessa sekä laaja työllistymiseen liittyvä verkostoyhteistyö. Valmistuville opiskelijoille on annettu jälkiohjausohjeet päättötodistuksen mukana, on järjestetty TAVAS-TIAREkry-tapahtuma, Ohjauspisteessä on varmistettu päivystys myös kesäaikana, yhteistyötä on tehty Ohjaamo Stage Hämeenlinnan kanssa ja työnhakuteemaa on pidetty yllä oppilaitoksessa monin eri tavoin.

Oman työn tavoitteiden ja tehtävien täsmentäminen, tehtäväkuvaukset

- Opinto-ohjaajien tehtäväkuvaukset tehtiin ja kuraattoreiden aloitettiin. Opinto-ohjaajien ja YTO-vastuuopettajien tehtäviä ja rooleja täsmennettiin.

Oman osaamisen ylläpito ja työhyvinvoinnista huolehtiminen

- Henkilöstö on osallistunut omaa substanssiosaamista vahvistaviin ajankohtaiskoulutuksiin osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti.
- Esimerkiksi kuraattorit osallistuivat *Rakennetaan nuori vahvaksi* -positiivisen pedagogiikan ja nuorten hyvinvoinnin pitkäkestoiseen koulutukseen. Uraohjaaja suoritti uraohjauksen erikoistumiskoulutuksen. Opinto-ohjaajat, uraohjaaja ja opiskelijapalvelupäällikkö osallistuivat Työuralle-hankkeen järjestämään uraohjauksen mallintamisen työpajakoulutukseen. Osa henkilöstä suoritti työhyvinvointikorttikoulutuksen.

Ravitsemis- ja siivouspalvelut

Toiminnan vakiinnuttaminen mm. reseptiikka

- A-rakennuksen opiskelijaravintolan keittiö ns. suurkeittiö on vakiinnuttanut toimintansa, prosessi on hioutunut ja rutiinit muodostuneet. Lämpimiä lounasannoksia lähtee päivittäin noin 1 000 kpl ja paikan päällä syötyjä annoksia on saman verran. 4-linjastoa ja ruokailunporrastus toimivat hyvin. HappyOrNot-palauteraportti auttaa päivittäisen palautteen keräämisessä ja osaltaan ohjaa ruokalistasuunnittelua. Myös muiden ravitsemispalveluyksiköiden toiminta on vakiintunutta. Siivouspalveluissa palvelukuvaukset huomioivat kohteiden erityispiirteet, lisäksi tehtäväalueisiin on tullut EA-tarvikkeiden kulutuksen seuraaminen ja EA-pisteiden tuotetäydennykset.

Oikea henkilö oikeaan tehtävään, riittävä henkilöstömäärä

- Henkilöstön tehtäväkuvat ovat tarkentuneet. E-rakennuksen käyttötarkoituksen muutos lisäsi siivouksen henkilöstömäärää yhdellä ja ns. kiertävän siivoojan joustava siirtyminen kohteesta toiseen vähensi sijaisten käyttöä.

Työelämätaitoja henkilöstölle ja parempaa johtamista esimiehille -koulutuksia, työnohjausta

- Esimiehet ovat suorittaneet Työhyvinvointikortin, koko osasto osallistui AMKEN HyvääPataa-seminaariin. Ammattialakoulutuksiin on osallistuttu ja tarvittavia täsmäkoulutuksia järjestetty.

Talous- ja henkilöstöhallinto

Vuosityöaikaprosessin sujuvoittaminen

- Vuosityöaikaprosessin sujuvoittamista edistettiin vuosityöaikaryhmässä.

Tulorekisterin käyttöönotto

- Tulorekisteri otettiin käyttöön. Sähköisen asiointipalvelun toiminnassa oli haasteita toimintavuoden aikana.

Arkistointi ja tietosuojat

- Arkistointia parannettiin ottamalla käyttöön sähköinen viranhaltijapäätössovellus. Tietosuojatestin on suorittanut 95 % tavastialaisista. Osastoille laadittiin ohjeistus dokumenttien säilytysajoista.

Työhyvinvoinnin ylläpitäminen

- Toteutettu tulokortin henkilöstönäkökulman tavoitteiden mukaisia toimenpiteitä.

Markkinointi ja viestintä

Markkinoinnin tehostaminen eri kanavissa: laaja-alaisuutta tehostetaan ja jatketaan natiivijuttuja kerran kuussa yhdessä Hämeen Sanomien kanssa, Instagram-tunnukset jaetaan yksiköiden/osastojen somevastaaville > viestintä perehdyttää. Studentum-verkkopalvelu ammattiopistolle koulutustarjonnan esittelyyn

- Helmikuussa aloitti uusi viestintäkoordinaattori; some-viestintä otettu tehokkaasti käyttöön. Hämeen Sanomien kanssa tehtiin 14 natiivijuttua, joissa on video ja teksti-ilmoitus. Lisäksi tuotettiin viisi muuta YouTube-videota Tavastian toiminnasta. Ammattiopistolle hankittiin Studentum-verkkopalvelu. Instagram-päivitykset tehtiin viestintän omana työnä, ei jaettu tunnuksia osastoille.

Tavastian imagon vahvistaminen: enemmän juttuja arjen toiminnasta ja koulutuksista, videoita päivittäisestä toiminnasta, enemmän yhteistyötä osastojen kanssa.

- henkilöresurssien lisääntyä on juttuja, videoita ja yhteistyötä tehty enemmän.

Viestintä jalkautuu yksiköihin/osastoille enemmän.

- Yhteistyötä on lisätty.

Kriisiviestinnän kehittäminen

- Hankittu Secapp-turvajärjestelmä, joka on monikanavainen viestintäjärjestelmä.

8. KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ TAVASTIAN HANKETOIMINTA

Hanketoiminnan tavoitteena on tukea Koulutuskuntayhtymä Tavastian perustehtävän suorittamista ja tulokortin sitovien tavoitteiden saavuttamista. Hankkeet on esitelty kuntayhtymän internetsivuilla osoitteessa

www.kktavastia.fi/kuntayhtymä/projektit. Lisätietoa hankkeista saa myös ottamalla yhteyttä vastuuhenkilöön.

8.1 Ammattiopisto Tavastian vuoden 2019 aikana käynnissä olleet hankkeet

Opetus- ja kulttuuriministeriön hankkeet		
• Kumppaneina • Strategiarahoitus 2018	OKM OKM	Arto Ruhala Heini Kujala Rauno Argillander Minna Leminen
• Strategiarahoitus 2019	OKM	Heini Kujala Reijo Lehtonen
Opetustoimen henkilöstökoulutuksen hankkeet		
• Keskiössä uusi opettajuus • OsaOppi VI	OPH OPH	Anu Konkarikoski Anu Konkarikoski
Ammatillisen koulutuksen kehittämishankkeet		
• Amis Osaa • Killat avoimesti verkossa • Konedigi • Pomokilta • Vieraskielisten opetus • VANKKA – Vankilakoulutuksen toimintamallin kehittäminen ja käyttöönotto ammatillisessa koulutuksessa • TASE • Kestävän kehityksen oppimateriaalin kehittäminen • DOT – data opiskelijan tukena • HyGGe – hyvinvointitekniologia hyödyksi	OPH OPH OPH OPH OPH OPH OPH OPH OPH OPH	Heini Kujala Anu Konkarikoski Teemu Vepsäläinen Minna Leminen Untamo Ansaharju Airi Riitinki-Sundqvist Anu Konkarikoski Merja Kytöaho Anu Konkarikoski Satu Salminen
Ammatillisen koulutuksen laadun kehittämishankkeet		
• Vertaisarvioinnilla tulosta 2	OPH	Jouni Haajanen
Kansainväliset hankkeet		
• Työturvaa Euroopasta • International Path is Opportunity – IPO • Reconstructing SOTENET-network to assure the quality of student mobility (Sotenet-verkosto) • EDINN – Educate to Innovate	Erasmus+ KA1 Erasmus+ KA1 Erasmus+ KA1 Erasmus+ KA2	Eeva Kulmanen Eeva Kulmanen Tiina Hottinen Eeva Kulmanen Tuula Katajisto

8.2 Tavastian lukioden vuoden 2019 aikana käynnissä olleet hankkeet

Lukiokoulutuksen kehittämishankkeet	rahoittaja	
- TORNI – Tutorit Opastamassa, Ratkaisemassa, Neuvo-massa ja Innostamassa - TELA – tehoa prosesseihin ja laadunhallintaan - Porras matalammaksi korkea-asteen opintoihin - STEAMING experiences - Urheiluakatemia Tavastia	OPH OPH OPH OPH OPH	Tuomo Iltanen Tuomo Iltanen Tuomo Iltanen Tuomo Iltanen Pieta Tukkimäki-Hildén Jouni Haajanen
Kansainväliset hankkeet		
- Ymmärrystä yli rajojen - Yhdessä olemme enemmän - Sharing our Cultural Heritage to Build a Common Future	OPH Erasmus+ KA1 Erasmus+ KA1	Pieta Tukkimäki-Hildén Pieta Tukkimäki-Hildén; Tuomo Iltanen Päivi Lyytinen
Aluehallintoviraston hankkeet		
Liikkuva Tavastia (Hämeenlinnan lukiot ja AOT)	Etelä-Suomen AVI	Tuomo Iltanen; Heli Immonen
ESR-hanke		
Taitavasti tulevaisuuden työelämään (lukioverkosto)	Pohjois-Pohjan-maan ELY	Virve Turunen

8.3 Vanajaveden Opiston vuoden 2019 aikana käynnissä olleet hankkeet

Laatu- ja kehittämishankkeet	OPH	
- Minä osaan – osaaminen esiin - Arjen digitaidot haltuun - JOPE – Joustavaa pedagogiikkaa I - JOPE – Joustavaa pedagogiikkaa II - Kirjoen yhteiskuntaan – opintoseteliavustus	OPH OPH OPH OPH OPH	Riitta-Liisa Joutsenlahti Mika Pelvola Marjo Ritamäki Juha Mäkirinta Kari Koski Juha Mäkirinta Riitta-Liisa Joutsenlahti

8.4 Kuntayhtymän vuoden 2019 aikana käynnissä olleet EU:n rahoittamat ver-kostohankkeet

ESR-hankkeet	Rahoittaja	
- INTO – osallistu ja innostu (Hyria koordinoi) - Taitava OPVA (Tavastia–SDO) - Osaan! (AOT-VOP-Otavan opisto) - TEFORMI – tekniikan alojen ammatillisen koulutuksen re-formi (Tavastia–HAMK–KSAO) - PuhKi – puhtausala kiinnostavaksi (Riveria koordinoi) - Perusta – perustaidot hallussa (Turun kaupunki koordinoi)	Hämeen ELY Pohjois-Pohjanmaan ELY Pohjois-Pohjanmaan ELY Hämeen ELY Etelä-Savon ELY Pohjois-Pohjanmaan ELY	Päivi Lauronen Tiina Alhainen Juha Mäkirinta Jorma Lakso Pia Jylhä-Ollila Sirpa Rintala

• Porstua – toiminnallinen oppiminen ja ohjaus (HAMK koor-dinoi) • Työuralle (Kiipula koordinoi)	Pohjois-Pohjanmaan ELY Hämeen ELY	Pia Paananen Taru Vierimaa
Euroopan maaseuturahaston hankkeet	Rahoittaja	
• Matkalla kasvuun -yhteistyöhanke	Hämeen ELY	Leena Puumalainen

9. HENKILÖSTÖKERTOMUS

Henkilöstöraportin tarkoituksena on tukea henkilöstöjohtamista ja henkilöstön kehittämistä Koulutuskuntayhtymä Tavastiassa. Henkilöstöraportissa esitetyt määrälliset tunnusluvut auttavat ennakoimaan henkilöstömäärän, henkilöstörakenteen, työpanoksen ja henkilöstökustannusten kehitystä ja ovat tukena toiminnan suunnittelussa. Henkilöstöä koskevien toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisesta on kerrottu kuntayhtymän tulokortissa.

9.1 Henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut

Henkilöstön kokonaismäärän, rakenteen ja muutosten seurannasta on hyötyä henkilöstösuunnittelussa. Vuoden 2018 luvut on esitetty suluissa niiltä osin, kun ne ovat Kuntari-ohjelmasta.

9.1.1 Henkilöstömäärä palvelussuhdetyypeittäin

Henkilöstöraportin taulukot on luotu 2019 vuodesta kokonaan Kuntari-ohjelmalla, jonka taulukot ja graafit on muodostettu KT Kuntatyönantajien 2013 raportointisuositusten mukaisesti. Edellisinä vuosina osa luvuista on tuotu Populus-ohjelmasta ja ne eivät ole täysin vertailukelpoisia laskentaperuste-erojen vuoksi.

Kuntayhtymän toiminnalle on luonteenomaista, että henkilöstömäärä vaihtelee vuoden aikana, erityisesti johtuen tuntiopettajien vaihtelevista määristä. Henkilöstökertomuksen lukemat ovat aina katsaus tilanteeseen vuoden lopussa ja vertailua edellisen vuoden saman hetkiseen tilanteeseen. Kokonaishenkilöstömäärässä on 21 sellaista henkilöä, joilla on kaksi saman-aikaista palvelussuhdetta, esimerkiksi lukion päätoimisena opettajana ja Vanajaveden opiston sivutoimisena tuntiopettajana. Nämä henkilöt ovat kokonaismäärässä kahdesti.

Kuntayhtymän henkilöstömäärä 31.12.2019 oli 578 (569). Päätoimista henkilökuntaa oli 377 ja sivutoimista 158, joista Vanajaveden tuntiopettajia 134. Lisäksi osa-aikaisessa palvelussuhteessa oli 41 henkilöä (muu osa-aikatyö, osa-aikaeläke, osa-aikainen virka tai toimi, osatyökyvyttömyyseläke tai osittainen hoitovapaa) ja kaksi työllistettyä. Henkilöstöstä 364 (348) oli toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa ja 190 (200) määräaikaisessa.

Ammattiopistossa oli päätoimista opetushenkilöstöä 184, lukioissa 75 ja Vanajaveden Opistossa 6. Päätoimista, muuta kuin opetushenkilöstöä oli kuntayhtymäpalveluissa ja muussa hallinnossa ammattiopistossa 97, lukioissa 7 ja Vanajaveden Opistossa 8.

Kuukauden viimeisen päivän tilanne	12/2018	%	12/2019	%	Muutos
Vakituiset	348	61,2 %	364	63,0 %	4,6 %
Miehet	102	17,9 %	108	18,7 %	5,9 %
Naiset	246	43,2 %	256	44,3 %	4,1 %
Muut määräaikaiset	200	35,1 %	190	32,9 %	-5,0 %
Miehet	64	11,2 %	60	10,4 %	-6,3 %
Naiset	136	23,9 %	130	22,5 %	-4,4 %

Sijaiset	19	3,3 %	22	3,8 %	15,8 %
Miehet	8	1,4 %	9	1,6 %	12,5 %
Naiset	11	1,9 %	13	2,2 %	18,2 %
Työllistetyt			2	0,3 %	
Miehet			2	0,3 %	
Naiset					
Muut					
Miehet					
Naiset					
Oppisopimussuhteiset	2	0,4 %			-100,0 %
Miehet	1	0,2 %			-100,0 %
Naiset	1	0,2 %			-100,0 %
Yhteensä	569	100,0 %	578	100,0 %	1,6 %

Perhe- ja omaishoitajat, sopimuspalokunnat ja poliittiset luottamushenkilöt jäävät raportoinnin ulkopuolelle, koska eivät ole palvelussuhteessa kuntaan. Henkilöä ei ilmoiteta määräaikaiseksi, jos hänellä on määräaikaisen tehtävän ohella vakinainen virka- tai työsuhte samassa kuntaorganisaatiossa.

9.1.2 Henkilötyövuodet

Henkilöstömäärän vaihtelu vuoden aikana ja osa-aikatyötä tekevien osuus henkilöstöstä vaikuttavat siihen, että henkilötyövuosi kuvaa paremmin vuoden aikana palvelussuhteessa ollutta työvoimaa kuin henkilöstömäärä yhtenä tietynä päivänä 31.12.2019.

	12/2018	12/2019	Muutos	Muutos
HTV1	511,8	513,3	1,5	0,3 %
HTV2	497,5	497,1	-0,4	-0,1 %
HTV3	446,5	423,2	-23,3	-5,2 %

*HTV1 = palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100)*

*HTV2 = palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä / 365 * (osa-aikaprosentti/100)*

*HTV3 = palveluksessaolopäivien (vähennetty kaikki poissaolot) lkm kalenteripäivinä / 365 * (osa-aika-%/100)*

9.1.3. Työajan jakautuminen

Tietoa työajasta ja poissaoloista voidaan hyödyntää arvioitaessa ja suunniteltaessa henkilöstömäärää ja sen kohdentamista.

	12/2018	12/2019	Muutos
Tehty työ	87,2 %	82,4 %	-4,8 %
Lomat	5,1 %	9,7 %	4,6 %
Muut	3,6 %	2,7 %	-0,9 %
Sairaus	2,0 %	2,5 %	0,6 %
Koulutus	0,8 %	0,9 %	0,1 %
Opintovapaa	0,5 %	0,7 %	0,2 %
Perhevapaat	0,6 %	0,6 %	0,0 %
Kuntoutustuki	0,2 %	0,3 %	0,1 %
Vuorotteluvapaa		0,1 %	0,1 %
Työtapaturma	0,1 %	0,0 %	-0,1 %
Kuntoutus	0,0 %	0,0 %	0,0 %

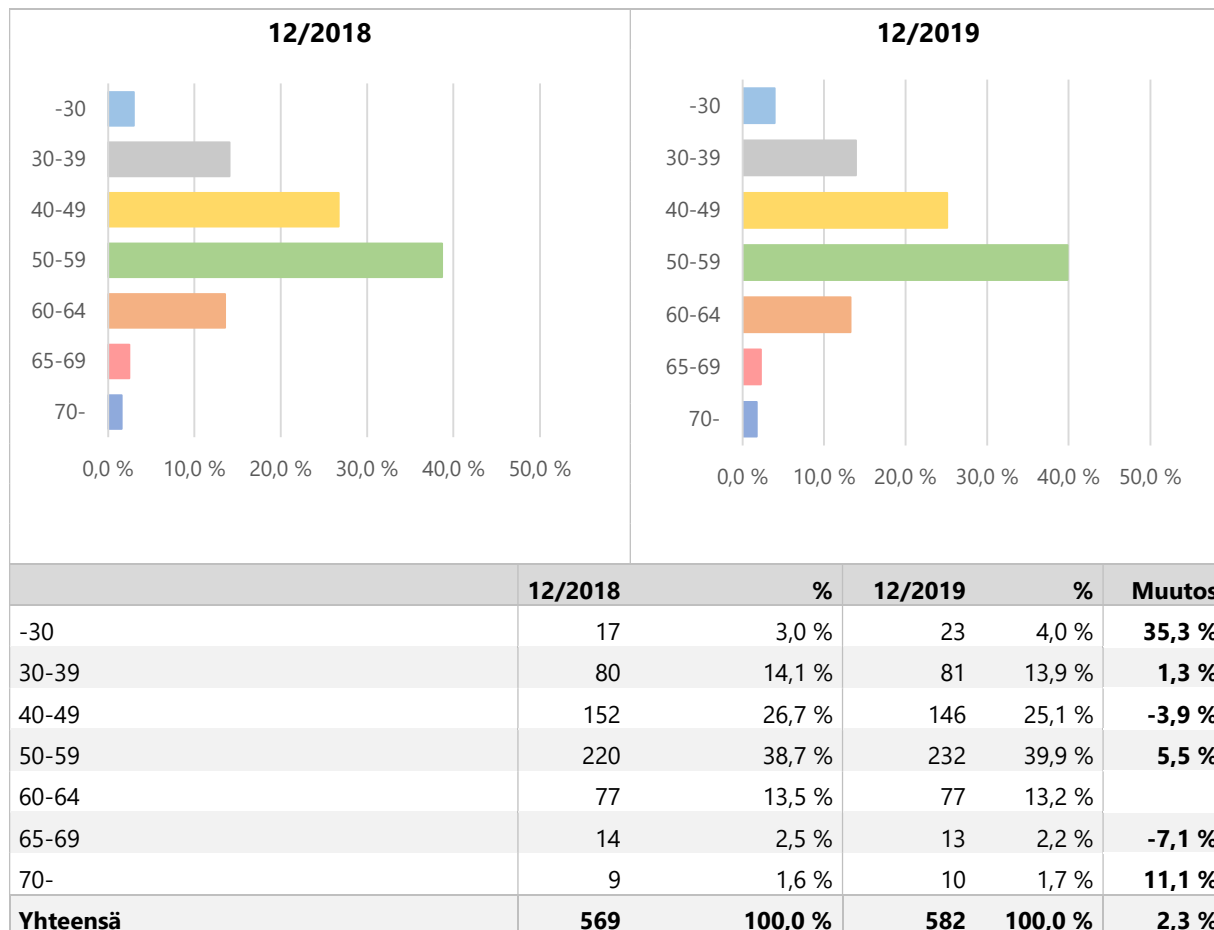
Tehty työ = HTV3 / HTV1 = (palveluksessaolopäivät - poissaolopäivät) / palveluksessaolopäivät

Taulukon muutoksen yksikkö on %-yksikköä (esim. tehdyn työn muutos: 80,4 % - 79,0 % = 1,4 %).

Opetushenkilöstön osalta koulutyön kesäkeskeytykset tai muut opetustyön keskeytykset eivät ole poissaoloja.

9.1.4. Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön ikätiedoista on hyötyä eläkepoistumaan varautumisessa ja tulevaisuuden henkilöstön rekrytointitarpeen ennakoinnissa.

9.1.5. Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Henkilöstön osaamisen kehittämiselle vuonna 2019 asetettujen määrällisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta on kerrottu toimintakertomuksen mittareissa sekä tuloskortissa.

	12/2018	12/2019	Muutos	Muutos
Koulutuspäivät (vakituinen henkilöstö)	1 582	1 589	7	0,4 %
Koulutuspäivät / vakituinen henkilöstö	4,5	4,4	-0,2	-4,0 %
Opintovapaapäivät (vakituinen henkilöstö)	852	1 443	591	69,4 %
Opintovapaapäivät / vakituinen henkilöstö	2,4	4,0	1,5	61,9 %

HUOM! Ilmoitetut päivät ovat kalenteripäiviä.

9.1.6. Terveysperusteiset poissaolot

Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaupeista johtuvat poissaolot. Terveysperusteisten poissaolojen määrän ja keston seuranta on tärkeää työstä tai työoloista johtuvien sairauspoissaolojen havaitsemiseksi ja niiden vähentämiseksi. Erityisesti pitkäkestoiset työkyvyttömyydet ovat sekä työnantajan että työntekijän kannalta ei-toivottuja.

Terveysperusteiset poissaolot (kalenteripäivät)

	2 018	%	2019	%	Muutos-%
1-3 päivää	711	14,6 %	878	16,2 %	1,7 %
4-7 päivää	588	12,0 %	531	9,8 %	-2,2 %
8-29 päivää	1 295	26,5 %	1 368	25,3 %	-1,2 %
30-60 päivää	970	19,9 %	999	18,5 %	-1,4 %
61-90 päivää	383	7,8 %	343	6,3 %	-1,5 %
91-180 päivää	686	14,0 %	538	10,0 %	-4,1 %
yli 180 päivää	250	5,1 %	749	13,9 %	8,7 %
Yhteensä	4 883	100,0 %	5 406	100,0 %	
Poissaolopäivät / HTV1	9,5		10,5		
Poissaolopäivät / henkilöstön lkm	8,6		9,4		
Poissaolo-%	2,6 %		2,9 %		

Poissaolo-% = Poissaolopäivät / (HTV1 * 365) = kalenteripoissaolopäivät / teoreettinen työaika kalenteripäivinä

Terveysperusteisiin poissaoloihin sisältyy sairaus- ja työtapaturmapoissaolot.

Taulukossa ilmoitettu muutoksen yksikkö on %-yksikköä (esim. 16,8 % - 16,1 % = 0,7 %).

Terveysperusteiset poissaolot (lukumäärät)

	2 018	%	2019	%	Muutos-%
1-3 päivää	390	58,3 %	507	65,5 %	7,2 %
4-7 päivää	121	18,1 %	108	14,0 %	-4,1 %
8-29 päivää	98	14,6 %	102	13,2 %	-1,5 %
30-60 päivää	35	5,2 %	33	4,3 %	-1,0 %
61-90 päivää	10	1,5 %	8	1,0 %	-0,5 %
91-180 päivää	11	1,6 %	9	1,2 %	-0,5 %
yli 180 päivää	4	0,6 %	7	0,9 %	0,3 %
Yhteensä	669	100,0 %	774	100,0 %	

Taulukossa ilmoitettu muutoksen yksikkö on %-yksikköä (esim. 16,8 % - 16,1 % = 0,7 %)

Vuonna 2019 sairauspoissaolopäiviä oli 523 enemmän kuin edellisenä vuonna. Poissaolopäivien määrä per henkilö nousi 8,6 päivästä 9,4 päivään vuodesta 2018 vuoteen 2019. Tarkasteltaessa sairauspoissaolopäiviä poissaolojen keston mukaan, painopiste on lyhyissä 1–3 päivän poissaoloissa. Käytössä on varhaisen välittämisen malli, johon kuuluu työhyvinvoinnin riskitekijöiden ottaminen käsiteltäväksi välittömästi niiden tultua ilmi. Varhaisen välittämisen mallin toteuttamisen tukena on palkkahallintojärjestelmän poissaolohälytystoiminto, joka ilmoittaa esimiehelle varhaisen välittämisen mallin mukaisten hälytysrajojen ylittymisestä.

Tilapäinen hoitovapaa on perhevapaa. Terveysperusteiset poissaolot eivät sisällä tilapäisen hoitovapaan käytöstä (lapsen sairastuminen) aiheutuneita poissaolopäiviä, joita oli vuonna 2019 yhteensä 76 (102) kalenteripäivää.

Koulutuskuntayhtymä Tavastiassa ilmoitettiin vuonna 2019 yhteensä 19 (18) työtapaturmaa, joista aiheutui sairauspoissaoloja 6 (9) työtapaturmasta yhteensä 56 (238) kalenteripäivää.

9.1.7 Henkilöstön vaihtuvuus ja eläköitymisen ennakointi

Yksi tietolähde tulevan henkilöstö- ja osaamistarpeen ennakkointiin on henkilöstön eläköitymisen seuranta.

Vaihtuvuus ja eläköityminen

	12/2018	Vaihtuv.-%	12/2019	Vaihtuv.-%	Muutos
Vakituisen päättäneet palvelussuhteet	27	7,4 %	25	7,2 %	-7,4 %
- joista eläköityneet	13	3,6 %	15	4,3 %	15,4 %
Vakituisen henkilöstön lkm ed. vuosi 31.12	363		348		-4,1 %

Vaihtuvuus-% = Vakituisten päättäneet palvelussuhteet / vakituisten henkilöstön lkm ed. vuoden viim. päivänä

Eläköitymisen ennakointi

	2019	2020	2021	2022	2023
Vakituiset	17	16	15	13	17
Muut	3	2	8	8	2
Yhteensä	20	18	23	21	19

63 vuotta jo täyttäneet	12/2018
Vakituiset	15
Muut	24
Yhteensä	39

Vanhuuseläke:
Vuosina 1940–1959 syntyneellä työntekijällä on henk.koht. eläkeikä (63–65 vuotta), jos palvelussuhde on alkanut ennen 1.1.1993 ja jatkuu eläkeikään saakka.

Eläkeuudistus 2017:
Eläkkeen alaikäraja nousee vuoteen 2027 mennessä asteittain 65 vuoteen (vuodesta 2018 alkaen).

9.2 Henkilöstökustannukset ja henkilöstöinvestoinnit

Henkilöstökustannukset ja henkilöstöinvestoinnit muodostavat merkittävän osan kuntayhtymän taloudesta, ja siksi niiden rakenteen ja kehityksen seuranta on tärkeää. Vuonna 2019 kunta-alan virka- ja työehtosopimuksissa tehtiin seuraavat palkankorotukset: KVTEsissä yleiskorotus 1.4.2019, jossa viranhaltijan/työntekijän tehtäväkohtaista palkkaa korotettiin 1,0 % yleiskorotuksella. Henkilökohtaista lisää korotettiin samoin 1,0 %. OVTEsissä yleiskorotuksella 1.4.2019 viranhaltijan/työntekijän palkkaa korotettiin 0,99 %. Henkilökohtaista lisää korotettiin 0,99 %.

Lisäksi maksettiin paikallinen järjestelyerä 1.1.2019, joka oli KVTEsissä oli 1,2 % KVTES palkkasummasta ja OVTEsissä 0,90 % opetushenkilöstön palkkasummasta. Paikallisia järjestelyeriä kohdennettaessa ensisijaisia tavoitteita olivat paikallisten palkkausjärjestelmien edelleen kehittäminen, paikallisten palkkauseräkohtien korjaaminen sekä tuloksellisuutta edistävien toimintojen ja tehtävien uudelleen järjestelyn tukeminen. Työnantajan edustajat sekä pääsopijajärjestöjen edustajat neuvottelivat paikallisten järjestelyerien käytöstä.

Lomarahoja leikattiin 30 prosenttia sopimuskauden 2014-2016 tasosta. Leikkaus koskee 1.2.2017-30.9.2019 maksettavia lomarahoja.

9.2.1 Henkilöstökustannukset

Koko kuntayhtymän henkilöstökustannukset olivat yhteensä 24.438.591 € (23.447.136 €). Henkilöstökulut lisääntyivät edellisvuodesta 991.455 euroa. Ammattiopisto Tavastiassa henkilöstökulut olivat 12.283.388 € (12.018.291 €), lukiokoulutuksessa 5.581.860 € (5.626.381 €) ja Vanajaveden opistossa 2.358.260 (2.369.398 €). Työnantajan eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut olivat yhteensä 4.443.970 € (4.402.041 €).

Koko kuntayhtymän osalta terveysperusteisten poissaolojen palkat olivat yhteensä 409.120 € (361.908 €). Vapaa-ajan tapaturmien palkkamenot olivat 25.747 €. Vuosilomapalkkoja maksettiin 2.730.360 € (1.392.257 €). Vuosilomapalkkojen merkittävä nousu edellisvuodesta johtuu siitä, että vuosityöajassa olevien opettajien vapaajaksot käsitellään lomana. Perhevapaiden palkkamenot olivat 65.699 (34.612 €). Kannustevapailla saatiin 27.035 € (36.820 €) säästöt henkilöstökuluissa.

9.2.2 Henkilöstöinvestoinnit

Työterveyshuolto

Koulutuskuntayhtymä Tavastian työterveyshuollon palvelut tuottaa Mehiläinen. Työterveyshuollon kustannukset olivat yhteensä 214.854 € euroa (195.279 €), josta työhyvinvointia edistävän toiminnan kustannuksia 70.054 euroa (72.381 €) ja sairaanhoidon kustannuksia 137.106 euroa (122.898 €). Työhyvinvointia edistävän toiminnan kustannukset henkilöä kohden olivat 156 euroa (162 €) ja sairaanhoidon 306 euroa (276 €). Raportoidut kustannukset ovat bruttokustannuksia.

Koulutus ja muu kehittäminen

Koko kuntayhtymän koulutuskustannukset olivat 199.484 euroa (207.568 €), josta ammattiopiston osuus oli 97.822 euroa (146.501 €). Sisäisiin kehittämishankkeisiin käytettiin 302.924 euroa (405.560 €) vuonna 2019.

10. TALOUDEN TOTEUTUMINEN

10.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Kuntayhtymän tilikauden tulos muodostui talousarviota merkittävästi huonommaksi. Talousarviota huonompi tulos johtui Jaakonkadun vanhan osan purkamisesta aiheutuneiden lisäpoistojen ja talousarviota suurempien purkukustannusten kohdentumisesta vuodelle 2019. Alun perin talousarviossa oli varauduttu -2.299.362 euron alijäämävaiheeseen tulokseen, mutta tilikauden tulos oli negatiivinen -2.987.652,90 euroa.

Käyttötalouden toimintatuotot ylittyivät noin 0,5 miljoonaa euroa talousarviosta toteumaprosentin ollessa 101 %. Toimintakulut ylittyivät lähes 1,6 miljoonalla eurolla talousarviosta, josta ylityksestä puolet selittyy Jaakonkadun vanhan osan purkukustannuksilla. Toimintakulujen toteumaprosentti oli 103,2 %. Henkilöstökulujen toteuma suhteessa budjettiin oli noin 400.000 euroa pienempi. Palveluiden ostoissa toimintakulujen ylitys oli runsaat 1.170.000 euroa, aineissa ja tarvikkeissa ylitys oli noin 76.000 euroa ja muissa toimintakuluissa noin 700.000 euroa. Muiden toimintakulujen merkittävä budjettiylitys johtui lähinnä toimintavuoden aikana saatujen hankkeiden määrärahojen käytöstä, joita ei osattu budjetin laadintavaiheessa ennakoita.

Ammattiopistossa toimintatuotot toteutuivat lähes talousavion mukaisena ollen 127.500 euroa alle talousarvion. Kuntayhtymän tytäryhtiö Vanaja Koulutus Oy:n talousarviota heikompi liikevaihto näkyi ennen muuta ammattiopiston kurssien myyntituloissa. Ammattiopiston toimintakulut ylittyivät talousarviosta noin 178.000 eurolla. Ammattiopiston tilikauden tulos oli -286.266 euroa, kun tavoite oli 0 euroa.

Lukiokoulutuksessa toimintatuotot ylittyivät budjetoidusta noin 500.000 eurolla. Merkittävä syy ylitykseen oli talousarviota parempi saatu valtionosuustulo, joka johtuu myönteisestä opiskelijamäärän kehityksestä. Myös hanketuloja saatiin talousar-

viota enemmän. Lukiotoiminnan toimintakulut ylittyivät kokonaisuudessaan noin 480.000 eurolla talousarviosta. Henkilöstökulujen budjettiylitys oli 54.000 euroa, palvelujen ostojen 217.000 euroa, aineiden ja tarvikkeiden 20.000 euroa ja muiden kulujen noin 180.000 euroa. Lukiokoulutuksen vuosikate muodostui 15.807,47 euroa ylijäämäiseksi. Hämeenlinnan kaupungin alijäämän kattamisvelvoite toteutui talousarvion mukaisena ollen 799.872 euroa. Hattulan kunnan alijäämän kattamisvelvoite ylittyi budjetoidusta (360.000 euroa) ollen 479.812 euroa. Ylitystä selittää Hattulan kunnan laskuttamien koneiden ja laitteiden vuokramenojen sekä opettajien henkilöstöresurssien käytön kasvu edellisvuodesta.

Vanajaveden Opistossa toimintatuotot alittivat budjetin noin 54.000 eurolla. Muun muassa kurssien myyntituotot alittivat budjetin 88.000 eurolla. Toimintakulut pysyivät hyvin talousarvion mukaisena ollen 40.000 euroa talousarviota pienemmät. Tilikauden tulos muodostui arvioitua (0 euroa) hieman huonommaksi ollen -24.464 euroa.

Kuntayhtymän talousarvion investointiosaan tehtiin toukokuun yhtymäkokouksessa lisätalousarvio, jolla varauduttiin E-rakennuksessa toteutettaviin muutostöihin ja tarvittaviin irtaimen omaisuuden hankintoihin. Lisämääräraha (913.500 euroa) oli tarpeen, koska suunnitelmat sekä tiloja koskevista muutoksista, että tarvittavista laitehankinnoista tarkentuivat alkuperäisen talousarvion hyväksymisen jälkeen. Ehdotetussa talousarvion investointiosan muutoksessa varattiin 568.000 euroa talonrakennuksen tilamuutoksiin ja 345.500 euroa Valman, Telog-osaston ja suutarien irtaimen omaisuuden hankintaan. Muun muassa teollisen pintakäsittelyn opetuskalustoa uudistettiin merkittävästi.

Talonrakennukseen tehtiin investointeja vuonna 2019 yhteensä 1.845.512 eurolla. Merkittävin investointikohde oli Hattelmalantie 8 E-rakennuksessa toteutettu tilamuutos-/peruskorjaushanke. Irtaimen omaisuuden investointihankintoja tehtiin 630.138 eurolla. Jaakonkadun vanhan osan purkukustannukset ylittivät merkittävästi talousarvion (400.000 euroa) ollen 720.713 euroa. Lisäksi toteutettiin välttämättömiä kiinteistöjen kunnossapitoon liittyviä töitä, jolla pyritään pitämään kiinteistöt hyvässä kunnossa.

Taloudellisen toimintavuoden huonoon tulokseen vaikutti ennen kaikkea Jaakonkatu 28 rakennuksen vanhan osan purku, josta aiheutui taseeseen tehtynä kertapoistona 2.080.942 euron kulu. Tämän lisäksi tulokseen vaikuttivat vielä varsinaiset purkukustannukset. Purku oli välttämätöntä tehdä ja se mahdollistaa tulevaisuudessa tontin hyödyntämisen esimerkiksi kaupungin kaavoitussuunnitelmissa. Keskeiset opetustoiminnan tulosalueet saavuttivat käyttötalouden osalta taloudelliset tavoitteensa joko kokonaan tai lähes kokonaan. Kuntayhtymän toiminnan rahoitus ja sen muutokset ovat nähtävissä rahoituslaskelmassa kohdassa 12.2.

Tuloslaskelman mukainen kuntayhtymän vuosikate on 966.549,92 euroa, kun yhtymäkokouksen asettama tavoite oli 1.578.471 euroa.

10.2 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainotustoimenpiteet

Yhtymähallitus esittää yhtymäkokoukselle tilikauden tuloksen -4.173.724,97 euron käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan poistoeroa 1.186.072,07 euroa.
- Lisätään poistoeroa -1.690.765,84 euroa
- Tuloutetaan investointivarausten vähennystä 1.690.765,84 euroa.

Tilikauden alijäämä on näin ollen -2.987.652,90 euroa, joka siirretään taseen yli-/alijäämättilille.

Taseessa on edellisten vuosien ylijäämä	5.430.022,40
Vuoden 2019 tilikauden alijäämä	-2.987.652,90
Kertynyt ylijäämä 31.12.2019	2.442.369,50

Esitystä talouden tasapainottamiseen ei tilikauden tuloksen perusteella tarvita, koska taseessa ei ole aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä alijäämiä.

10.3 Talouden toteutumisvertailut

10.3.1 Talousarvion käyttötalousosan toteutumisvertailu

	Alkup. TA 2019	TA muu- tokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toimintatulot	50 223 043,00	0,00	50 223 043,00	50 724 955,92	501 912,92
Myyntituotot	40 407 342,00	0,00	40 407 342,00	40 410 670,99	3 328,99
Maksutuotot	1 159 500,00	0,00	1 159 500,00	1 194 776,74	35 276,74
Tuet ja avustukset	2 898 270,00		2 898 270,00	2 690 344,19	-207 925,81
Muut toimintatuotot	5 757 931,00	0,00	5 757 931,00	6 429 164,00	671 233,00
Toimintamenot	-48 358 801,40	0,00	-48 358 801,40	-49 944 355,57	-1 585 554,17
Henkilöstömenot	-24 837 708,40	0,00	-24 837 708,40	-24 438 591,98	399 116,42
Palvelujen ostot	-12 177 677,00	0,00	-12 177 677,00	-13 348 596,46	-1 170 919,46
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 599 795,00	0,00	-3 599 795,00	-3 676 607,95	-76 812,95
Avustukset	-70 550,00		-70 550,00	-100 406,46	-29 856,46
Muut toimintamenot	-7 673 071,00	0,00	-7 673 071,00	-8 380 152,72	-707 081,72
Toimintakate	1 864 241,60	0,00	1 864 241,60	780 600,35	-1 083 641,25
Rahoitustulot ja -menot	30 000,00		30 000,00	185 949,57	155 949,57
Korkotulot muilta	40 000,00		40 000,00	21 750,00	-18 250,00
Muut rahoitustulot muilta	50 000,00		50 000,00	265 408,56	215 408,56
Korkomenot	-35 000,00		-35 000,00	-11 454,86	23 545,14
Muut rahoitusmenot	-25 000,00		-25 000,00	-89 754,13	-64 754,13
Vuosikate	1 894 241,60	0,00	1 894 241,60	966 549,92	-927 691,68
Poistot ja arvonalentumiset	-4 674 719,00	0,00	-4 674 719,00	-5 140 274,89	-465 555,89
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 913 649,00	0,00	-2 913 649,00	-3 059 332,55	-145 683,55
Arvonalentumiset	-1 761 070,00		-1 761 070,00	-2 080 942,34	-319 872,34
Tilikauden tulos	-2 780 477,40	0,00	-2 780 477,40	-4 173 724,97	-1 393 247,57
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	481 115,00		481 115,00	-504 693,77	-985 808,77
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				1 690 765,84	1 690 765,84
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 299 362,40	0,00	-2 299 362,40	-2 987 652,90	-688 290,50

10.3.1.1 Talousarvion tulosityksikkökohtainen toteutumisvertailu

	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muu- tokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	50 765 169	50 223 043	0	50 223 043	50 724 956	501 913
Toimintamenot	-47 369 702	-48 358 801	0	-48 358 801	-49 944 356	-1 585 554
Toimintakate (netto)	3 395 467	1 864 242	0	1 864 242	780 600	-1 083 641
Vuosikate	3 357 783	1 894 242	0	1 894 242	966 550	-927 692
Poistot ja arvonalentumiset	-3 540 535	-4 674 719	0	-4 674 719	-5 140 275	-465 556
Tilikauden tulos	-182 752	-2 780 477	0	-2 780 477	-4 173 725	-1 393 248

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ TAVASTIA	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muu- tokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poik- keama
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	50 765 169	50 223 043		50 223 043	50 724 956	501 913
Toimintamenot	-47 369 702	-48 358 801		-48 358 801	-49 944 356	-1 585 554
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>3 395 467</i>	<i>1 864 242</i>		<i>1 864 242</i>	<i>780 600</i>	<i>-1 083 641</i>
Vuosikate	3 395 467	1 864 242		1 864 242	780 600	-1 083 641
Poistot ja arvonalentumiset	-3 540 535	-4 674 719		-4 674 719	-5 140 275	-465 556
Tilikauden tulos	-145 069	-2 810 477		-2 810 477	-4 359 675	-1 549 197
AMMATTIOPISTO TAVASTIA						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	27 450 408	27 359 467		27 359 467	27 231 991	-127 476
Toimintamenot	-25 363 404	-26 998 635		-26 998 635	-27 177 349	-178 715
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>2 087 004</i>	<i>360 832</i>		<i>360 832</i>	<i>54 641</i>	<i>-306 191</i>
Vuosikate	2 087 004	360 832		360 832	54 641	-306 191
Poistot ja arvonalentumiset	-515 860	-360 832		-360 832	-340 836	19 996
Tilikauden tulos	1 571 144	0		0	-286 194	-286 195
Opetustoimen yhteiset						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	2 275 744	1 957 188		1 957 188	2 016 642	59 454
Toimintamenot	-2 298 589	-1 943 889		-1 943 889	-1 978 385	-34 496
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>-22 845</i>	<i>13 299</i>		<i>13 299</i>	<i>38 257</i>	<i>24 958</i>
Vuosikate	-22 845	13 299		13 299	38 257	24 958
Poistot ja arvonalentumiset		-13 300		-13 300	-4 650	8 650
Tilikauden tulos	-22 845	-1		-1	33 607	33 608
Telog, Pintakäsittely, auto, kone- ja tuotantotekniikka sekä logistiikka						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	4 537 875	4 944 894		4 944 894	5 147 718	202 824
Toimintamenot	-3 681 132	-4 824 062		-4 824 062	-4 851 802	-27 740
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>856 742</i>	<i>120 832</i>		<i>120 832</i>	<i>295 916</i>	<i>175 084</i>
Vuosikate	856 742	120 832		120 832	295 916	175 084
Poistot ja arvonalentumiset	-300 817	-150 003		-150 003	-173 377	-23 374
Tilikauden tulos	555 925	-29 171		-29 171	122 539	151 710

RaCE, Ravintola-, catering- ja elintarvi- keala	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muu- tokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poik- keama
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	2 331 913	2 405 670		2 405 670	2 397 485	-8 185
Toimintamenot	-2 054 966	-2 405 670		-2 405 670	-2 396 752	8 918
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>276 947</i>	<i>0</i>		<i>0</i>	<i>733</i>	<i>734</i>
Toimintakate ulkoinen	941 371	897 889		897 889	865 164	-32 725
Vuosikate	276 947	0		0	733	734
Poistot ja arvonalentumiset						0
Tilikauden tulos	276 947	0		0	733	734

Kätevä, Taideteollisuus-, tekstiili- ja muoti, hius- ja kauneudenhoitoala sekä valmistavat	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	2 049 331	2 356 692		2 356 692	2 315 870	-40 822
Toimintamenot	-2 148 845	-2 327 310		-2 327 310	-2 415 286	-87 975
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>-99 514</i>	<i>29 382</i>		<i>29 382</i>	<i>-99 416</i>	<i>-128 797</i>
Vuosikate	-99 514	29 382		29 382	-99 416	-128 797
Poistot ja arvonalentumiset	-49 240	-29 382		-29 382	-33 115	-3 733
Tilikauden tulos	-148 754	0		0	-132 531	-132 530
Kruuppi, Kauppa ja tietojenkäsittely, matkailu ja puhtaushuolto						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	2 962 638	2 973 730		2 973 730	3 013 655	39 925
Toimintamenot	-2 557 964	-2 924 714		-2 924 714	-2 904 803	19 911
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>404 673</i>	<i>49 016</i>		<i>49 016</i>	<i>108 852</i>	<i>59 836</i>
Vuosikate	404 673	49 016		49 016	108 852	59 836
Poistot ja arvonalentumiset	-7 883	-49 016		-49 016	-7 883	41 133
Tilikauden tulos	396 791	0		0	100 969	100 969
Prolog, prosessi-, kemian- ja materiaa- liteknikka, ajoneuvo ja logistiikka PÄ 2019						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	267 554					0
Toimintamenot	-470 075					0
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>-202 522</i>					0
Vuosikate	-202 522					0
Poistot ja arvonalentumiset	-5 950					0
Tilikauden tulos	-208 472					0

Elvira, Sähkö, ICT, rakennus, maanmittaus, talotekniikka ja kiinteistöpalvelu	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	3 868 367	3 933 091		3 933 091	4 001 865	68 774
Toimintamenot	-3 455 499	-3 835 474		-3 835 474	-4 006 301	-170 826
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>412 869</i>	<i>97 617</i>		<i>97 617</i>	<i>-4 436</i>	<i>-102 052</i>
Vuosikate	412 869	97 617		97 617	-4 436	-102 052
Poistot ja arvonalentumiset	-141 523	-113 461		-113 461	-116 141	-2 680
Tilikauden tulos	271 345	-15 844		-15 844	-120 577	-104 732
Sote 1 ja 2, Sosiaali- ja terveysala						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	4 207 241	4 298 638		4 298 638	4 107 729	-190 909
Toimintamenot	-3 672 179	-4 292 968		-4 292 968	-4 331 217	-38 249
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>535 062</i>	<i>5 670</i>		<i>5 670</i>	<i>-223 488</i>	<i>-229 158</i>
Vuosikate	535 062	5 670		5 670	-223 488	-229 158
Poistot ja arvonalentumiset	-5 670	-5 670		-5 670	-5 670	0
Tilikauden tulos	529 392	0		0	-229 158	-229 158

	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muu- tokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poik- keama
YTOPK						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	2 604 108	2 347 275		2 347 275	2 535 790	188 515
Toimintamenot	-2 794 486	-2 327 028		-2 327 028	-2 639 865	-312 836
<i>Toimintakate (netto)</i>	-190 378	20 247		20 247	-104 074	-124 321
Vuosikate	-190 378	20 247		20 247	-104 074	-124 321
Poistot ja arvonalentumiset	-4 777					0
Tilikauden tulos	-195 156	20 247		20 247	-104 074	-124 321
Oppisopimuskoulutus						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	772 740	642 289		642 289	481 112	-161 177
Toimintamenot	-657 319	-617 519		-617 519	-434 316	183 203
<i>Toimintakate (netto)</i>	115 421	24 770		24 770	46 796	22 025
Tilikauden tulos	115 421	24 770		24 770	46 796	22 025
Ammattiopiston projektit						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	1 572 898	1 500 000		1 500 000	1 214 124	-285 876
Toimintamenot	-1 572 350	-1 500 000		-1 500 000	-1 218 623	281 377
<i>Toimintakate (netto)</i>	548	0		0	-4 499	-4 499
Vuosikate	548	0		0	-4 499	-4 499
Tilikauden tulos	548	0		0	-4 499	-4 499
VANAJAVEDEN OPISTO						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	3 255 975	3 284 500		3 284 500	3 230 343	-54 157
Toimintamenot	-3 249 717	-3 284 500		-3 284 500	-3 244 368	40 132
<i>Toimintakate (netto)</i>	6 258	0		0	-14 024	-14 024
Vuosikate	6 258	0		0	-14 024	-14 024
Poistot ja arvonalentumiset	-10 440	0		0	-10 440	-10 440
Tilikauden tulos	-4 182	0		0	-24 464	-24 464

	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muu- tokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poik- keama
LUKIOKOULUTUS (sis. projektit)						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	10 031 006	8 909 715		8 909 715	9 403 954	494 239
Toimintamenot	-9 722 128	-8 909 715		-8 909 715	-9 388 147	-478 431
<i>Toimintakate (netto)</i>	308 877	0		0	15 807	15 808
Vuosikate	308 877	0		0	15 807	15 808
Poistot ja arvonalentumiset	-495 682					0
Tilikauden tulos	-186 805	0		0	15 807	15 808
Lukiokoulutus (ilman projekteja)						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	9 816 553	8 909 715		8 909 715	9 274 955	365 240
Toimintamenot	-9 507 170	-8 909 715		-8 909 715	-9 259 156	-349 441
<i>Toimintakate (netto)</i>	309 383	0		0	15 799	15 799
Vuosikate	309 383	0		0	15 799	15 799
Poistot ja arvonalentumiset	-495 682					0
Tilikauden tulos	-186 300	0		0	15 799	15 799

	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muu- tokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poik- keama
Kaurialan lukio						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	3 207 486	3 064 652		3 064 652	3 245 008	180 356
Toimintamenot	-3 511 951	-3 447 110		-3 447 110	-3 579 539	-132 428
<i>Toimintakate (netto)</i>	-304 465	-382 458		-382 458	-334 531	47 928
Vuosikate	-304 465	-382 458		-382 458	-334 531	47 928
Tilikauden tulos	-304 465	-382 458		-382 458	-334 531	47 928
Lyseon lukio						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	3 471 450	2 781 000		2 781 000	2 892 246	111 246
Toimintamenot	-3 261 906	-2 941 032		-2 941 032	-2 966 719	-25 687
<i>Toimintakate (netto)</i>	209 543	-160 032		-160 032	-74 474	85 559
Vuosikate	209 543	-160 032		-160 032	-74 474	85 559
Poistot ja arvonalentumiset	-470 773					0
Tilikauden tulos	-261 229	-160 032		-160 032	-74 474	85 559
Aikuislinja						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	314 528	235 963		235 963	224 696	-11 267
Toimintamenot	-290 286	-265 340		-265 340	-256 124	9 216
<i>Toimintakate (netto)</i>	24 242	-29 377		-29 377	-31 427	-2 050
Vuosikate	24 242	-29 377		-29 377	-31 427	-2 050
Tilikauden tulos	24 242	-29 377		-29 377	-31 427	-2 050
Lammin lukio						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	804 157	804 050		804 050	754 498	-49 552
Toimintamenot	-1 050 059	-1 067 249		-1 067 249	-1 043 379	23 870
<i>Toimintakate (netto)</i>	-245 902	-263 199		-263 199	-288 881	-25 682
Vuosikate	-245 902	-263 199		-263 199	-288 881	-25 682
Tilikauden tulos	-245 902	-263 199		-263 199	-288 881	-25 682

	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muu- tokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poik- keama
Lukioiden yhteiset						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	705 589	835 066		835 066	815 872	-19 194
Toimintamenot	-75 631				-84 247	-84 247
<i>Toimintakate (netto)</i>	629 958	835 066		835 066	731 625	-103 441
Vuosikate	629 958	835 066		835 066	731 625	-103 441
Poistot ja arvonalentumiset	-24 910					0
Tilikauden tulos	605 048	835 066		835 066	731 625	-103 441
Parolan lukio						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	1 313 353	1 188 984		1 188 984	1 342 634	153 650
Toimintamenot	-1 317 336	-1 188 984		-1 188 984	-1 329 148	-140 164
<i>Toimintakate (netto)</i>	-3 983	0		0	13 486	13 486
Vuosikate	-3 983	0		0	13 486	13 486
Tilikauden tulos	-3 983	0		0	13 486	13 486

Lukiokoulutukseen valmistava (maahanmuuttajat)	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	-9					0
Toimintakate (netto)	-9					0
Vuosikate	-9					0
Tilikauden tulos	-9					0
Lukioiden projektit						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	214 452				128 999	128 999
Toimintamenot	-214 958				-128 991	-128 991
Toimintakate (netto)	-505				9	9
Vuosikate	-505				9	9
Tilikauden tulos	-505				9	9
KUNTAYHTYMÄHALLINTO						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	1 769 938	1 792 312		1 792 312	1 776 664	-15 648
Toimintamenot	-1 889 562	-1 798 265		-1 798 265	-1 851 418	-53 153
Toimintakate (netto)	-119 624	-5 953		-5 953	-74 755	-68 801
Vuosikate	-119 624	-5 953		-5 953	-74 755	-68 801
Poistot ja arvonalentumiset	-4 493					0
Tilikauden tulos	-124 117	-5 953		-5 953	-74 755	-68 801
Luottamushenkilöhallinto						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot					70	70
Toimintamenot	-53 773	-60 690		-60 690	-57 121	3 569
Toimintakate (netto)	-53 773	-60 690		-60 690	-57 051	3 639
Vuosikate	-53 773	-60 690		-60 690	-57 051	3 639
Tilikauden tulos	-53 773	-60 690		-60 690	-57 051	3 639

	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Muu hallinto						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	1 433 681	1 414 812		1 414 812	1 398 717	-16 095
Toimintamenot	-1 495 610	-1 360 075		-1 360 075	-1 425 016	-64 940
Toimintakate (netto)	-61 929	54 737		54 737	-26 299	-81 036
Vuosikate	-61 929	54 737		54 737	-26 299	-81 036
Poistot ja arvonalentumiset	-4 493					0
Tilikauden tulos	-66 422	54 737		54 737	-26 299	-81 036
Viestintä						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	336 257	377 500		377 500	377 877	377
Toimintamenot	-340 179	-377 500		-377 500	-369 282	8 218
Toimintakate (netto)	-3 922	0		0	8 595	8 595
Vuosikate	-3 922	0		0	8 595	8 595
Tilikauden tulos	-3 922	0		0	8 595	8 595

	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muu- tokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poik- keama
KUNTAYHTYMÄPALVELUT						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	8 257 842	8 877 049		8 877 049	9 082 004	204 955
Toimintamenot	-7 144 890	-7 367 686		-7 367 686	-8 283 073	-915 388
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>1 112 951</i>	<i>1 509 363</i>		<i>1 509 363</i>	<i>798 931</i>	<i>-710 433</i>
Vuosikate	1 112 951	1 509 363		1 509 363	798 931	-710 433
Poistot ja arvonalentumiset	-2 514 060	-4 313 887		-4 313 887	-4 788 999	-475 112
Tilikauden tulos	-1 401 108	-2 804 524		-2 804 524	-3 990 069	-1 185 545
Opiskelijapalvelut						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	1 126 145	1 312 383		1 312 383	1 380 161	67 778
Toimintamenot	-1 129 515	-1 303 722		-1 303 722	-1 270 908	32 814
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>-3 370</i>	<i>8 661</i>		<i>8 661</i>	<i>109 253</i>	<i>100 592</i>
Vuosikate	-3 370	8 661		8 661	109 253	100 592
Tilikauden tulos	-3 370	8 661		8 661	109 253	100 592
It-palvelut						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	577 919	597 773		597 773	612 429	14 656
Toimintamenot	-573 274	-605 823		-605 823	-572 507	33 315
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>4 645</i>	<i>-8 050</i>		<i>-8 050</i>	<i>39 922</i>	<i>47 971</i>
Vuosikate	4 645	-8 050		-8 050	39 922	47 971
Poistot ja arvonalentumiset	-38 320					0
Tilikauden tulos	-33 675	-8 050		-8 050	39 922	47 971
Ravitsemis- ja siivouspalvelut						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	2 556 341	2 558 910		2 558 910	2 669 849	110 939
Toimintamenot	-2 477 236	-2 647 609		-2 647 609	-2 768 822	-121 213
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>79 104</i>	<i>-88 699</i>		<i>-88 699</i>	<i>-98 973</i>	<i>-10 274</i>
Vuosikate	79 104	-88 699		-88 699	-98 973	-10 274
Poistot ja arvonalentumiset	-26 388	-16 120		-16 120	-16 118	2
Tilikauden tulos	52 717	-104 819		-104 819	-115 091	-10 272

	TP 2018	Alkuperäinen TA 2019	TA-muu- tokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poik- keama
Kiinteistöpalvelut						
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	3 997 437	4 407 983		4 407 983	4 419 565	11 582
Toimintamenot	-2 964 865	-2 810 532		-2 810 532	-3 670 836	-860 304
<i>Toimintakate (netto)</i>	<i>1 032 572</i>	<i>1 597 451</i>		<i>1 597 451</i>	<i>748 729</i>	<i>-848 722</i>
Vuosikate	1 032 572	1 597 451		1 597 451	748 729	-848 722
Poistot ja arvonalentumiset	-2 449 352	-4 297 767		-4 297 767	-4 772 881	-475 114
Tilikauden tulos	-1 416 780	-2 700 316		-2 700 316	-4 024 152	-1 323 836

10.3.2 Rahoitusosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen TA 2019	TA-muutokset	Muutettu TA 2019	TP 2019	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 578 471,00	0,00	1 578 471,00	966 549,92	-611 921,08
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0,00	-12 096,77	-12 096,77
	1 578 471,00	0,00	1 578 471,00	954 453,15	-624 017,85
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 434 000,00	-913 500,00	-3 347 500,00	-2 475 650,83	871 849,17
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00	0,00	177 615,28	177 615,28
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00	0,00	12 096,77	12 096,77
Toiminta ja investoinnit, netto	-855 529,00	-913 500,00	-1 769 029,00	-1 331 485,63	437 543,37
Rahoitustoiminta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000,00	0,00	1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00	0,00	-539 522,60	-539 522,60
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-544 000,00	0,00	-544 000,00	0,00	544 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	0,00	0,00	2 231 597,10	2 231 597,10
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,00	0,00	0,00	792 453,63	792 453,63
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00	0,00	5 603,84	5 603,84
Saamisten muutos	0,00	0,00	0,00	597 701,73	597 701,73
Korottomien velkojen muutos	0,00	0,00	0,00	835 837,90	835 837,90
Vaikutus maksuvalmiuteen	-399 529,00	-913 500,00	-1 313 029,00	360 588,87	1 673 617,87

10.3.3 Investointiosan toteutumisvertailu

KIINTEÄ OMAISUUS	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousar.muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkema
Kiinteä omaisuus					
Menot	0	0	0	0,00	0,00
Tulot	0	0	0	12 096,77	12 096,77
Nettomeno	0	0	0	0,00	12 096,77
KIINTEÄ OMAISUUS YHTEENSÄ					
Menot	0	0	0	0,00	0,00
Tulot	0	0	0	12 096,77	12 096,77
Nettomeno	0	0	0	0,00	12 096,77
TALONRAKENNUS					
Kiinteistöjen kunnossapito-suunnitelman mukaiset hankkeet					
Menot	250 000	0	250 000	182 579,16	67 420,84

H8 sisäilmakorjaukset						
Menot	0	0	0	9 633,02	-9 633,02	
J28 korjaus- ja maalaustyöt						
Menot	0	0	0	5 497,64	-5 497,64	
H8 sisäilmakorjaukset						
Menot	0	0	0	14 119,00	-14 119,00	
H25 L-rak. Areenan katon vesieristeiden uusinta						
Menot	0	0	0	28 830,65	-28 830,65	
E-rakennuksen työhallin katon vesieristeiden uusinta						
Menot	0	0	0	118 600,87	-118 600,87	
H8 valvontajärjestelmät	0	0	0	5 897,98	-5 897,98	
Menot						
Hanke 3						
Menot	400 000	0	400 000	0,00	400 000,00	
Jaakonkatu 28 vanhan osan purku						
Menot	400 000	0	400 000	0,00	400 000,00	
H8A-rak. peruskorjaus						
Menot	0	0	0	39 800,00	-39 800,00	
A-rakennuksen peruskorjauksen aloitus						
Menot	0	0	0	39 800,00	-39 800,00	
Talonrak. lisähankkeet						
Tulot	0	0	0	177 615,28	177 615,28	
Menot	1 500 000	568 000	2 068 000	1 591 230,35	-476 769,65	
H8E tilamuutokset						
Tulot	0	0	0	177 615,28	177 615,28	
Menot	1 500 000	568 000	2 068 000	1 591 230,35	-476 769,65	
Jaakonkatu 28 / VOP						
Menot	0	0	0	31 902,92	-31 902,92	
VOP/Tanssisalit						
Menot	0	0	0	31 902,92	-31 902,92	
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ						
Menot	2 150 000	568 000	2 718 000	1 845 512,43	872 488	
Tulot	0	0	0	177 615,28	177 615	
Nettomeno	2 150 000	568 000	2 718 000	1 667 897,15	1 050 103	
IRTAIN OMAISUUS						
	Alkuperäinen TA talousarvio	Tal.arv. muutokset- muutokset	TA muutosten jälkeen jälkeen	Toteuma	Poikkema	
Kätevä						
Menot	0	0	0	46 237,00	-46 237,00	

Hiusalan ja Tekstiili- ja muotialan AV-välineiden uusiminen						
	Menot	0	0	0	31 160,00	-31 160,00
Tekstiili- ja muotiala, (suutari) koneita ja työkaluja						
	Menot	0	0	0	15 077,00	-15 077,00
Kuntayhtymäpalvelut						
	Menot	0	0	0	158 211,31	-158 211,31
Info-TV playerit (viestintä)						
	Menot	0	0	0	18 521,31	-18 521,31
Tietoliikennepäivityksiä H25, E- ja C-rakennukset (It-palvelut)						
	Menot	0	0	0	118 690,00	-118 690,00
Pikkubussi (kiinteistöpalvelut)						
	Menot	0	0	0	21 000,00	-21 000,00
Sote						
	Menot	0	0	0	5 000,00	-5 000,00
Monitoridefibrillaattori						
	Menot	0	0	0	5 000,00	-5 000,00
E-rakennus						
	Menot	0	345 500	345 500	420 690,09	-75 190
Valman luokkien AV-laitteiden uusinta						
	Menot	0	16 000	16 000	26 593,00	-10 593,00
Prologog jauhemaalauuslinjasto						
	Menot	0	140 000	140 000	165 919,50	-25 919,50
Prolog pintakäsittelyn av-järjestelmä						
	Menot	0	60 000	60 000	67 786,36	-7 786,36
Prolog ruiskumaalausammio						
	Menot	0	60 000	60 000	25 379,28	34 620,72
Prolog raepuhalluskaappi						
	Menot	0	16 000	16 000	13 500,00	2 500,00
Prolog imuseinien hankinta						
	Menot	0	10 000	10 000	0,00	10 000,00
Prolog opetuslaitteet						
	Menot	0	26 500	26 500	0,00	26 500,00
Valma/TP/Suutari irtokalusteet						
	Menot	0	17 000	17 000	121 511,95	-104 511,95

IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ						
	Menot	284 000	345 500	629 500	630 138,40	-638,40
	Tulot	0	0	0	0	0
	Nettomeno	284 000	345 500	629 500	630 138,40	-638,40
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
	Menot	2 434 000	913 500	3 347 500	2 475 650,83	871 849,17
	Tulot	0	0	0	189 712,05	189 712,05
	Nettomeno	2 434 000	913 500	3 347 500	2 285 938,78	1 061 561,22

11. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

11.1 Tuloslaskelma

	TP 2019		TP 2018	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	31 979 073,60		32 529 829,28	
Maksutuotot	1 194 776,74		1 305 617,16	
Tuet ja avustukset	2 690 344,19		3 681 948,15	
Muut toimintatuotot	1 823 288,60	37 687 483,13	2 481 431,54	39 998 826,13
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot yhteensä	-19 994 621,20		-19 045 095,30	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-3 873 755,49		-3 754 804,68	
Muut henkilösivukulut	-570 215,29		-647 236,61	
Palvelujen ostot	-5 050 997,31		-5 119 466,84	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 676 607,95		-3 775 779,32	
Avustukset	-100 406,46		-60 829,77	
Muut toimintakulut	-3 640 279,08	-36 906 882,78	-4 200 146,90	-36 603 359,42
Toimintakate		780 600,35		3 395 466,71
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	21 750,00		23 900,00	
Muut rahoitustuotot	265 408,56		190 743,68	
Korkokulut	-11 454,86		-39 109,78	
Muut rahoituskulut	-89 754,13	185 949,57	-213 217,67	-37 683,77
Vuosikate		966 549,92		3 357 782,94
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 059 332,55		-3 069 762,50	
Arvonalentumiset	-2 080 942,34	-5 140 274,89	-470 772,89	-3 540 535,39
Tilikauden tulos		-4 173 724,97		-182 752,45
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-504 693,77		818 679,89
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		1 690 765,84		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-2 987 652,90		635 927,44

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2018
Toimintatuotot / toimintakulut, %	102,1	109,3
Vuosikate / Poistot %	18,8	94,8

11.2 Rahoituslaskelma

	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	966 549,92		3 357 782,94	
Tulorahoituksen korjauserät	-12 096,77	954 453,15	-7 000,00	3 350 782,94
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 475 650,83		-3 032 085,64	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	177 615,28		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	12 096,77	-2 285 938,78	7 000,00	-3 025 085,64
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 331 485,63		325 697,30
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		1 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-539 522,60		-496 666,70	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-539 522,60	0,00	503 333,30
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	792 453,63		-1 150,00	
Vaihto-omaisuuden muutos	5 603,84		-8 031,53	
Saamisten muutos	597 701,73		-730 730,94	
Korottomien velkojen muutos	835 837,90	2 231 597,10	-1 349 420,77	-2 089 333,24
Rahoituksen rahavirta		1 692 074,50		-1 585 999,94
Rahavarojen muutos		360 588,87		-1 260 302,64
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	4 917 886,75		4 557 297,88	
Rahavarat 1.1.	4 557 297,88	360 588,87	5 817 600,52	-1 260 302,64

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Tilinpäätös 2019 Tilinpäätös 2018

Toiminnan ja investointien rahavirran
kertymä 5 vuodelta, €

-785

1 435

Investointien tulorahoitus, %

42

111

Lainanhoitokate

1,8

6,3

Kassan riittävyys, pv

45

4

11.3 Tase

VASTAAVAA	2019	2018
A PYSYVÄT VASTAAVAT	27 305 191,22	30 147 430,56
I Aineettomat hyödykkeet	9 568,86	41 096,52
2. Tietokoneohjelmistot	4 650,00	34 265,09
3. Muut pitkävaikutteiset menot	4 918,86	6 831,43
II Aineelliset hyödykkeet	27 187 316,88	29 998 028,56
1. Maa- ja vesialueet	833 532,83	833 532,83
2. Rakennukset	24 708 402,42	27 216 183,72
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 720,80	13 400,94
4. Koneet ja kalusto	1 575 084,36	1 613 891,11
5. Muut aineelliset hyödykkeet	59 186,87	59 186,87
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	389,60	261 833,09
III Sijoitukset	108 305,48	108 305,48
1. Osakkeet ja osuudet	108 305,48	108 305,48
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	60 399,60	46 519,92
2. Lahjoitusrahastojen varat	60 399,60	46 519,92
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 106 957,07	7 349 673,77
I Vaihto-omaisuus	36 145,59	41 749,43
1. Aineet ja tarvikkeet	36 145,59	41 749,43
II Saamiset	2 152 924,73	2 750 626,46
Lyhytaikaiset saamiset	2 152 924,73	2 750 626,46
1. Myyntisaamiset	1 417 617,86	2 034 095,89
3. Muut saamiset	299 211,00	204 858,81
4. Siirtosaamiset	436 095,87	511 671,76
III Rahoitusarvopaperit	3 217 623,31	2 257 313,65
1. Osakkeet ja osuudet	84 250,38	74 135,80
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 028 850,95	202 611,67
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset	1 023 500,00	948 297,00
4. Muut arvopaperit	1 081 021,98	1 032 269,18
IV Rahat ja pankkisaamiset	1 700 263,44	2 299 984,23
VASTAAVAA YHTEENSÄ	34 472 547,89	37 543 624,25

VASTATTAVAA	2019	2018
A OMA PÄÄOMA	17 014 985,85	20 002 638,75
I Peruspääoma	14 395 649,71	14 395 649,71
III Muut omat rahastot	176 966,58	176 966,58
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	5 430 022,46	4 794 095,02
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-2 987 652,90	635 927,44
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	8 720 864,82	9 906 936,89
1. Poistoero	7 406 659,59	6 901 965,82
2. Vapaaehtoiset varaukset	1 314 205,23	3 004 971,07
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	882 468,72	76 135,41
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	882 468,72	76 135,41
E VIERAS PÄÄOMA	7 854 228,50	7 557 913,20
I Pitkäaikainen	1 289 288,00	1 662 144,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 289 288,00	1 662 144,00
II Lyhytaikainen	6 564 940,50	5 895 769,20
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	372 856,00	539 522,60
5. Saadut ennakot	1 962 865,78	2 009 367,34
6. Ostovelat	1 414 842,06	1 652 153,64
7. Muut velat	567 751,03	320,00
8. Siirtovelat	2 246 625,63	1 694 405,62
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	34 472 547,89	37 543 624,25

TASEEN TUNNUSLUVUT	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2018
Omavaraisuusaste, %	79,2	84,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	15,6	13,9
Velat ja vastuut, käyttötuloista, %	35,6	33,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 442	5 430
Lainakanta 31.12., 1000 €	1 662	2 202

12. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

12.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen perusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempana arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon määräisenä

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Palkat on kirjattu maksuperusteisesti. Lomapalkkajaksotus on tehty.

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia.

12.2 Tuloslaskelman liitetiedot

TOIMINTATUOTOT		2019	2018	
Yksikköhintarahoitus		28 716 371,99	28 820 404,81	
Muut myyntituotot		3 262 701,61	3 709 424,47	
Maksutuotot		1 194 776,74	1 305 617,16	
EU-tuet		533 207,53	694 725,67	
Muut tuet ja avustukset		2 157 136,66	2 987 222,48	
Muut toimintatuotot		1 823 288,60	2 481 431,54	
Toimintatuotot yhteensä		37 687 483,13	39 998 826,13	
Toimintatuotot	Konserni		Kuntayhtymä	
	2019	2018	2019	2018
Myyntituotot	32 002 496,92	32 561 472,76	31 979 073,60	32 529 829,28
Maksutuotot	1 194 776,74	1 305 617,16	1 194 776,74	1 305 617,16
Tuet ja avustukset	2 690 344,19	3 681 948,15	2 690 344,19	3 681 948,15
Muut toimintatuotot	1 819 284,07	2 477 431,54	1 823 288,60	2 481 431,54
Toimintatuotot yhteensä	37 706 901,92	40 026 469,61	37 687 483,13	39 998 826,13
Valtionosuuksien erittely				
	2019		2018	
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus, ammattiopisto	21 511 806,99		21 562 341,81	
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus, lukiokoulutus	7 204 565,00		7 258 063,00	
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus, Vanajaveden Opisto	1 231 614,00		1 241 733,00	
Valtionosuudet yhteensä	29 947 985,99		30 062 137,81	

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet**Kuntayhtymän poistosuunnitelma****Pysyvien vastaavien arvostus**

Käyttöomaisuuden alkuarvostukseen otetaan kiinteä käyttöomaisuus, jonka hankintahinnasta vähennetään hankintaan mahdollisesti saadut investointiavustukset tai muut rahoitusosuudet. Mukaan otettavan irtaimen käyttöomaisuuden hankinta-arvo on vähintään 10.000 €.

Sekä kiinteästä että irtaimesta omaisuudesta lasketaan kertyneet poistot kuukauden tarkkuudella siitä ajankohdasta, kun hyödyke on otettu käyttöön. Ennen 31.12.2012 hankittu omaisuus poistetaan loppuun aiemman hyödykekohtaisen poistosuunnitelman mukaisesti. 1.1.2013 jälkeen hankittu omaisuus poistetaan alla olevan poistosuunnitelman mukaisesti.

Käyttöomaisuuteen lasketaan kiinteä ja irtain omaisuus, jota ei seuraavien poistoaikojen perusteella ole vielä kokonaan poistettu.

Poistomenetelmät ja poistoajat

Aineettomat hyödykkeet

ATK-ohjelmistot	tasapoisto	2 vuotta
-----------------	------------	----------

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa	
Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	20–30 vuotta
Asuinrakennukset	tasapoisto	20–30 vuotta
Käytettyinä hankitut rakennukset ja rakennusten perusparannukset	tasapoisto	10–20 vuotta*
Koneet ja laitteet	tasapoisto	5 vuotta
Kuljetusvälineet	tasapoisto	4 vuotta
ATK-laitteet	tasapoisto	3 vuotta

Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	
------------------------	------------	--

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	
---------------------	------------	--

*Yhtymähallituksen hankekohtaisen päätöksen mukaisesti

Erittely suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

	2019	2018
Poistonalaiset investoinnit	2 475 650,83	3 032 085,64
Rahoitusosuudet	-177 615,28	0,00
Investointien omahankintameno	2 298 035,55	3 032 085,64
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 059 332,55	-3 069 762,50
Poikkeama (€)	-761 297,00	-37 676,86
Poikkeama% (Erotus/Investoinnit-%)	-31	-1

Erittely poistoeron muutoksista

	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-504 693,77	818 679,89

12.3. Taseen liitetiedot

12.3.3 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat			
AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET KUNTAYHTYMÄ			
	Aineettomat hyödykkeet		
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2019	34 265,09	6 831,43	41 096,52
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-29 615,09	-1 912,57	-31 527,66
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumiset	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	4 650,00	4 918,86	9 568,86

Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Arvo- ja taidesineet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
833 532,83	27 216 183,72	13 400,94	1 613 891,11	59 186,87	261 833,09	29 998 028,56
0,00	1 831 956,95	0,00	643 693,88	0,00	0,00	2 475 650,83
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	-2 342 624,12	-2 680,14	-682 500,63	0,00	0,00	-3 027 804,89
0,00	-177 615,28	0,00	0,00	0,00	0,00	-177 615,28
0,00	-2 071 112,84	0,00	0,00	0,00	-9 829,50	-2 080 942,34
0,00	251 613,99	0,00	0,00	0,00	-251 613,99	0,00
833 532,83	24 708 402,42	10 720,80	1 575 084,36	59 186,87	389,60	27 187 316,88

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET KONSERNI			
	Aineettomat hyödykkeet		
	Aineettomat oik- keudet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.2019	34 265,09	6 831,43	41 096,52
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poistot	-29 615,09	-1 912,57	-31 527,66
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumiset	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	4 650,00	4 918,86	9 568,86

Aineelliset hyödykkeet						
Maa- ja vesialu- eet	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	Arvo- ja taide- esineet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
833 532,83	27 216 183,72	13 400,94	1 614 837,69	59 186,87	261 833,09	29 998 975,14
0,00	1 831 956,95	0,00	643 693,88	0,00	0,00	2 475 650,83
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	-2 342 624,12	-2 680,14	-682 737,27	0,00	0,00	-3 028 041,53
0,00	-177 615,28	0,00	0,00	0,00	0,00	-177 615,28
0,00	-2 071 112,84	0,00	0,00	0,00	-9 829,50	-2 080 942,34
0,00	251 613,99	0,00	0,00	0,00	- 251 613,99	0,00
833 532,83	24 708 402,42	10 720,80	1 575 794,30	59 186,87	389,60	27 188 026,82

Pysyvien vastaavien sijoitukset kuntayhtymä			
	Tytäryhteisö- osakkeet		
	Muut osak- keet ja osuudet	Sijoitukset yh- teensä	
Poistamaton hankintameno 1.1.2019	100 000,00	8 305,48	108 305,48
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	100 000,00	8 305,48	108 305,48

Tytäryhteisöt				Konsernin osuus (1000 €)		
Nimi	Kotipaikka	Kuntayhtymän omistusosuus	Konsernin omistusosuus	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Vanaja Koulutus Oy	Hämeenlinna	100 %	100 %	120	174	5

Saamisten erittely					
	Konserni		Kuntayhtymä		
Lyhytaikaiset saamiset	2019	2018	2019	2018	
Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	0,00	0,00	150 350,22	137 007,60	
Myyntisaamiset muilta	1 346 322,11	2 002 737,29	1 267 267,64	1 897 088,29	
Muut saamiset	461,55	0,00	461,55	0,00	
Arvonlisäverosaamiset	303 671,99	219 652,09	298 749,45	204 858,81	
Muut siirtosaamiset	445 216,93	513 618,27	436 095,87	511 671,76	
<i>Yhteensä</i>	<i>2 095 672,58</i>	<i>2 736 007,65</i>	<i>2 152 924,73</i>	<i>2 750 626,46</i>	

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kuntayhtymä	
Lyhytaikaiset siirtosaamiset	2019	2018	2019	2018
Hankeavustussaamiset	346 610,87	389 208,68	346 610,87	389 208,68
Kelan korvaus työterveyshuollosta	88 090,00	90 590,00	88 090,00	90 590,00
Muut siirtosaamiset	10 516,06	33 819,59	1 395,00	31 873,08
<i>Yhteensä</i>	<i>445 216,93</i>	<i>513 618,27</i>	<i>436 095,87</i>	<i>511 671,76</i>

Rahoitusarvopaperit	2019	2018
Osakkeet		
Jälleenhankintahinta	105 079,05	75 656,68
Kirjanpitoarvo 31.12.	84 250,38	74 135,80
Erotus	20 828,67	1 520,88
Rahastosijoitukset		
Jälleenhankintahinta	1 086 029,97	211 880,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 028 850,95	202 611,67
Erotus	57 179,02	9 268,62
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	1 093 325,00	960 902,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 023 500,00	948 297,00
Erotus	69 825,00	12 605,00
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	1 142 608,97	1 039 837,83
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 081 021,98	1 032 269,18
Erotus	61 586,99	7 568,65
Yhteensä rahoitusarvopaperit		
Jälleenhankintahinta	3 427 052,99	2 288 276,80
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 217 623,31	2 257 313,65
Erotus	209 419,68	30 963,15

Pysyvät vastaavat tase-erä kohtaisesti

12.3.4 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kuntayhtymä	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	14 395 649,71	14 395 649,71	14 395 649,71	14 395 649,71
Peruspääoma 31.12.	14 395 649,71	14 395 649,71	14 395 649,71	14 395 649,71
Sisäinen peruspääoma 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Sisäinen peruspääoma Tilikauden vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Sisäinen peruspääoma 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot	176 966,58	176 966,58	176 966,58	176 966,58
Ed. tilikausien ylijäämä	15 351 174,96	15 532 745,44	5 430 022,46	4 794 095,02
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 168 313,32	-181 570,48	-2 987 652,90	635 927,44
Oma pääoma yhteensä	25 755 477,93	29 923 791,25	17 014 985,85	20 002 638,75

Peruspääoman jakautuminen jäsenkuntien kesken			
	2019		2018
Hämeenlinna	11 119 138,94		11 119 138,94
Hattula	1 256 604,00		1 256 604,00
Janakkala	1 788 594,98		1 788 594,98
Pälkäne	33 044,54		33 044,54
Akaa	66 089,08		66 089,08
Urjala	132 178,17		132 178,17
	14 395 649,71		14 395 649,71

Erittely poistoerosta	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoero		
Kertynyt poistoero 1.1.	6 901 965,82	7 720 645,71
Poistoeron lisäys tilikaudella	504 693,77	-818 679,89
Poistoero 31.12.	7 406 659,59	6 901 965,82

Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2019	2018
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta	575 000,00	805 000,00
Lainat Kuntarahoitus Oyj:ltä	714 288,00	857 144,00
Yhteensä	1 289 288,00	1 662 144,00

Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2019	2018
Lainat kotimaisilta talletuspankeilta	230 000,00	230 000,00
Lainat Kuntarahoitus Oyj:ltä	142 856,00	309 522,60
Yhteensä	372 856,00	539 522,60

Saadut ennakot	2019	2018
Saadut ennakot muilta	435 714,19	402 064,97
Saadut ennakot muilta/hankkeet	1 470 261,20	1 066 770,57
Saadut ennakot/myyntireskontra	6 219,39	483,80
Saadut valtionsoususennakot	50 671,00	540 048,00
Yhteensä	1 962 865,78	2 009 367,34

Ostovelat				
	Konserni		Kuntayhtymä	
	2019	2018	2019	2018
Ostovelat tytäryhteisöille	0,00	0,00	719,20	0,00
Ostovelat muille	1 422 675,46	1 653 210,06	1 414 122,86	1 652 153,64
Ostovelat muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	1 422 675,46	1 653 210,06	1 414 842,06	1 652 153,64

Muut velat				
	Konserni		Kuntayhtymä	
	2019	2018	2019	2018
Oppisopimusmaksujen selvittelytili	0,00	320,00	0,00	320,00
Ennakonpidätysvelka	478 670,36	0,00	478 670,36	0,00
Sosiaaliturvamaksuvelka	13 381,16	0,00	13 381,16	0,00
Työntekijämaksut palkoista	75 699,51	0,00	75 699,51	0,00
Verotili	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	567 751,03	320,00	567 751,03	320,00

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kuntayhtymä	
Lyhytaikaiset siirtovelat	2019	2018	2019	2018
Siirtyvät korot muille	4 051,05	18 256,63	4 051,05	18 256,63
Verovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Lomapalkkajaksotus	2 063 856,34	1 466 848,12	2 063 856,34	1 466 848,12
Palkkajaksotus	0,00	178 338,03	0,00	178 338,03
Työnantajamaksut	127 034,72	0,00	127 034,72	0,00
Muut siirtovelat	51 683,52	30 962,84	51 683,52	30 962,84
Yhteensä	2 246 625,63	1 694 405,62	2 246 625,63	1 694 405,62

Sekkilimiitti		
	2019	2018
Sekkilimiitti 31.12.	1 000 000,00	1 000 000,00
	1 000 000,00	1 000 000,00

12.3.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vuokra- ja leasingvastuiden yhteismäärä		
	2019	2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat		
- 3 StepIT	321 323,06	308 539,18
- Danske Finance Oy		0,00
- Kuntarahoitus	366 949,72	366 649,72
- Siemens Financial Services		0,00
- Tukirahoitus Oy	28 928,88	22 688,58
Myöhemmin maksettavat		
- 3 StepIT	307 577,05	396 885,39
- Kuntarahoitus	6 416 070,10	6 783 019,82
- Siemens Financial Services		0,00
- Tukirahoitus Oy	64 097,76	68 066,64
Yhteensä	7 504 946,57	7 945 849,33

12.3.6 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2019	2018
Vakituisen henkilökunta	364	348
Määräaikainen henkilökunta	190	200
Sijaiset	22	19
Työllistetyt	2	0
Koko kuntayhtymän henkilöstö	578	567

Päätoimisen henkilökunnan lukumäärä 31.12. yksiköittäin		
	2019	2018
Ammattiopisto ja kuntayhtymäpalvelut	281	296
Vanajaveden Opisto	14	16
Lukiot	82	87
Yhteensä	377	399

Henkilöstökulut		
	2019	2018
Palkat ja palkkiot	19 994 621,20	19 045 095,30
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	3 873 755,49	3 754 804,68
Muut henkilösivukulut	570 215,29	647 236,61
Henkilöstökorvaukset ja muut korjaukset	0,00	0,00
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	24 438 591,98	23 447 136,59
	0,00	0,00
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		

Henkilöstökulut yhteensä	24 438 591,98	23 447 136,59
Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2019	2018
Hämeen Vihreät ry	300,00	360,00
Hämeen Kokoomus ry	1 999,50	1 867,50
Hämeen Sosialidemokraatit ry	1 801,00	1 739,00
Hattulan Kokoomus ry	22,50	0,00
Hattulan Sosiaalidemokraatit ry	635,00	0,00
Keskustan Etelä-Hämeen piiri	680,00	680,00
Keskustan Urjalan kunnallisjärjestö	22,50	22,50
Kanta-Hämeen Perussuomalaiset ry	300,00	240,00
Perussuomalaisten Hämeen piiri	0,00	60,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	5 760,50	4 969,00

Tilintarkastajan palkkiot		
	2019	2018
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	8 055,00	8 880,00
BDO Oy		
Neuvonanto, vero- ja lakipalvelut	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	8 055,00	8 880,00

12.3.7 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

KIRJANPITOKIRJAT		SÄILYTYSTAPA
Tasekirja		Sidottu kirja
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi
Pääkirja		Sähköinen arkistointi
APUKIRJAT		SÄILYTYSTAPA
Myyntireskontra		Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra		Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus		Sähköinen arkistointi
TOSITELAJIT	TAPAHTUMA	SÄILYTYSTAPA
Kirjanpito		
AIF	AIF tositekonversio	Sähköisessä järjestelmässä
AKT	Aktivoinnit	Sähköisessä järjestelmässä
ALV	ALV-maksuajo	Sähköisessä järjestelmässä
AS	Alkusaldo	Sähköisessä järjestelmässä
Kman	Asiakkaan man. kuittaukset	Sähköisessä järjestelmässä
KPA	Kirjanpitotapahtuman palautustapahtuma	Sähköisessä järjestelmässä
MuistioE	Muistiotositteet Excelistä	Sähköinen arkistointi
Muistio	Muistiotositteet, myyntireskontran kuittaus	Sähköinen arkistointi
Palkka	Palkat Populus	Sähköinen arkistointi

Pankki	Pankkitositteet	Sähköinen arkistointi
Myyntireskontra		
Ltappio	Luottotappiokirjaus	Sähköisessä järjestelmässä
Man	Manuaaliset suoritukset	Sähköisessä järjestelmässä
PERINTÄ	Perintä toimeksiantoliittymä	Sähköisessä järjestelmässä
Vii	Viitesuoritukset	Sähköinen arkistointi
10-55	Laskulajit 10-55	Sähköisessä järjestelmässä
Ostoreskontra		
OL	Ostolaskut	Sähköinen arkistointi
OM	Ostoreskontran maksut	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus		
KOM	Käyttöomaisuus	Sähköisessä järjestelmässä
XAKOM	Kom-konversio	Sähköisessä järjestelmässä

13. VANAJA KOULUTUS OY:N TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

13.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1.2019-31.12.2019	1.1.2018-31.12.2018
LIKEVAIHTO	588 862,93	1 009 395,54
Liiketoiminnan muut tuotot	1 000,00	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Ulkopuoliset palvelut	-526 436,79	-944 761,61
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-526 436,79	-944 761,61
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-236,64	-315,52
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-236,64	-315,52
Liiketoiminnan muut kulut	-55 729,83	-62 861,69
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	7 459,67	1 456,72
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	31,79	172,24
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Muille	0,00	-1,77
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	7 491,46	1 627,19
Tuloverot		
Tilikauden ja aikaisempien tilikausien verot	-2 079,81	-445,22
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	5 411,65	1 181,97

13.2 Tase

TASE	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	709,94	946,58
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	709,94	946,58
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	709,94	946,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	79 773,67	105 649,00
Muut saamiset	4 922,54	14 793,28
Siirtosaamiset	9 121,06	1 946,51
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	93 817,27	122 388,79
Rahat ja pankkisaamiset	198 679,23	128 944,26
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	292 496,50	251 333,05
VASTAAVAA YHTEENSÄ	293 206,44	252 279,63

VASTATTAVAA	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	50 000,00	50 000,00
Muut rahastot (oy)		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (oy)	<u>50 000,00</u>	<u>50 000,00</u>
Muut rahastot yhteensä	50 000,00	50 000,00
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	14 215,61	13 033,64
Tilikauden voitto (tappio)	<u>5 411,65</u>	<u>1 181,97</u>
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	119 627,26	114 215,61
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	158 902,82	138 064,02
Muut velat	<u>14 676,36</u>	<u>0,00</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	173 579,18	138 064,02
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	173 579,18	138 064,02
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	293 206,44	252 279,63

14. KONSERNILASKELMAT

14.1 Konsernituloslaskelma

	01.01.2018-31.12.2018	01.01.2019-31.12.2019
<u>Toimintatuotot</u>		
Myyntituotot	32 561 472,76	32 002 496,92
Maksutuotot	1 305 617,16	1 194 776,74
Tuet ja avustukset	3 681 948,15	2 690 344,19
Muut toimintatuotot	2 477 431,54	1 819 284,07
Toimintatuotot	40 026 469,61	37 706 901,92
<u>Toimintakulut</u>		
<u>Henkilöstökulut</u>		
Palkat ja palkkiot	-19 045 095,30	-19 993 621,20
Eläkekulut	-3 754 804,68	-3 873 755,49
Muut henkilösivukulut	-647 236,61	-570 215,29
Henkilöstökulut	-23 447 136,59	-24 437 591,98
Palvelujen ostot	-5 109 209,07	-5 026 365,15
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-3 811 908,33	-3 690 831,24
Avustukset	-60 829,77	-100 406,46
Muut toimintakulut	-4 200 146,90	-3 663 410,43
Toimintakulut	-36 629 230,66	-36 918 605,26
Toimintakulut	-36 629 230,66	-36 918 605,26
TOIMINTAKATE	3 397 238,95	788 296,66
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	24 072,24	21 781,79
Muut rahoitustuotot	190 743,68	265 408,56
Korkokulut	-39 111,55	-11 454,86
Muut rahoituskulut	-213 217,67	-89 754,13
Rahoitustuotot ja -kulut	-37 513,30	185 981,36
VUOSIKATE	3 359 725,65	974 278,02
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 540 850,91	-5 130 682,03
Arvonalentumiset		-9 829,50
Poistot ja arvonalentumiset	-3 540 850,91	-5 140 511,53
<u>Satunnaiset erät</u>		
TILIKAUDEN TULOS	-181 125,26	-4 166 233,51

Tilikauden verot	-445,22	-2 079,81
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-181 570,48	-4 168 313,32

14.2 Konsernitase

VASTAAVAA	2018	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	34 265,09	4 650,00
Muut pitkävaikutteiset menot	6 831,43	4 918,86
Aineettomat hyödykkeet	41 096,52	9 568,86
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	833 532,83	833 532,83
Rakennukset	27 216 183,72	24 708 402,42
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 400,94	10 720,80
Koneet ja kalusto	1 614 837,69	1 575 794,30
Muut aineelliset hyödykkeet	59 186,87	59 186,87
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	261 833,09	389,60
Aineelliset hyödykkeet	29 998 975,14	27 188 026,82
<u>Sijoitukset</u>		
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvono-	8 305,48	8 305,48
rotukset		
Sijoitukset	8 305,48	8 305,48
PYSYVÄT VASTAAVAT	30 048 377,14	27 205 901,16
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	46 519,92	60 399,60
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	46 519,92	60 399,60
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	41 749,43	36 145,59
Vaihto-omaisuus	41 749,43	36 145,59
<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	2 002 737,29	1 346 322,11
Muut saamiset	219 652,09	304 133,54
Siirtosaamiset	513 618,27	445 216,93
Lyhytaikaiset saamiset	2 736 007,65	2 095 672,58
Saamiset	2 736 007,65	2 095 672,58
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Osakkeet ja osuudet	74 135,80	84 250,38
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	202 611,67	1 028 850,95

Joukkovelkakirjalainasaamiset	948 297,00	1 023 500,00
Muut arvopaperit	1 032 269,18	1 081 021,98
Rahoitusarvopaperit	2 257 313,65	3 217 623,31
Rahat ja pankkisaamiset	2 428 928,49	1 898 942,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 463 999,22	7 248 384,15
VASTAAVAA	37 558 896,28	34 514 684,91
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	14 395 649,71	14 395 649,71
Muut omat rahastot	176 966,58	176 966,58
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) (pl. muun- toerot)	15 532 745,44	15 351 174,96
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	15 532 745,44	15 351 174,96
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-181 570,48	-4 168 313,32
OMA PÄÄOMA	29 923 791,25	25 755 477,93
<u>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</u>		
<u>PAKOLLISET VARAUKSET</u>		
<u>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</u>		
Lahjoitusrahastojen pääomat	76 135,41	882 468,72
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	76 135,41	882 468,72
VIERAS PÄÄOMA		
<u>Pitkäaikainen vieras pääoma</u>		
<u>Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma</u>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 662 144,00	1 289 288,00
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 662 144,00	1 289 288,00
<u>Pitkäaikainen koroton vieras pääoma</u>		
Liittymismaksut ja muut velat		14 676,36
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma		14 676,36
Pitkäaikainen vieras pääoma	1 662 144,00	1 303 964,36
<u>Lyhytaikainen vieras pääoma</u>		
<u>Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma</u>		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	539 522,60	372 856,00
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	539 522,60	372 856,00
<u>Lyhytaikainen koroton vieras pääoma</u>		
Saadut ennakot	2 009 367,34	1 962 865,78
Ostovelat	1 653 210,06	1 422 675,46
Liittymismaksut ja muut velat	320,00	567 751,03
Siirtovelat	1 694 405,62	2 246 625,63

Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	5 357 303,02	6 199 917,90
Lyhytaikainen vieras pääoma	5 896 825,62	6 572 773,90
VIERAS PÄÄOMA	7 558 969,62	7 876 738,26
VASTATTAVAA	37 558 896,28	34 514 684,91

14.3 Konsernirahoituslaskelma

	2018	2019
VUOSIKATE	3 359 725,65	974 278,02
Tilikauden verot	-445,22	-2 079,81
Tulorahoituksen korjauserät	-7 000,00	-12 096,77
Toiminnan rahavirta	3 352 280,43	960 101,44
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 032 085,64	-2 475 650,83
Rahoitusosuudet investointimenoihin		177 615,28
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	7 000,00	12 096,77
Investointien rahavirta	-3 025 085,64	-2 285 938,78
Toiminnan ja investointien rahavirta	327 194,79	-1 325 837,34
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>	-	
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-496 666,70	-539 522,60
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Lainakannan muutokset	503 333,30	-539 522,60
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 150,00	792 453,63
Vaihto-omaisuuden muutos	-8 031,53	5 603,84
Saamisten muutos	-811 071,78	640 335,07
Korottomien velkojen muutos	-1 365 544,08	857 291,24
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 185 797,39	2 295 683,78
Rahoituksen rahavirta	-1 682 464,09	1 756 161,18
Rahavarojen muutos	-1 355 269,30	430 323,84
Rahavarat 31.12.	4 686 242,14	5 116 565,98
Rahavarat 1.1.	6 041 511,44	4 686 242,14
Rahavarojen muutos	-1 355 269,30	430 323,84

15. KÄSITTEET JA LYHENTEET

OKM = opetus- ja kulttuuriministeriö

OPH = Opetushallitus

HOKS = Ammatillisessa koulutuksessa olevien opiskelijoiden henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma

Yto = Yhteiset tutkinnon osat (AOT)

Kv = Kansainvälisyys

Opal = Työvoimakoulutuksen opiskelijapalautejärjestelmä

OVTES = Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus

KVTES = Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus

Tyhy = Työhyvinvointi

HAMK = Hämeen ammattikorkeakoulu

AVI = Aluehallintovirasto

ELY = Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

YT = Yhteistyötoimikunta

Opva = Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot

AOT = Ammattiopisto

LU = Lukiokoulutus

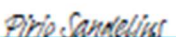
VOP = Vanajaveden Opisto

16. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

16.1 Koulutuskuntayhtymä Tavastian tilinpäätöksen allekirjoitus

Koulutuskuntayhtymä Tavastian yhtymähallitus (sähköinen allekirjoitus)

Helena Lehtinen (Mar 28, 2020)

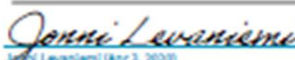

Pirjo Sandellius (Mar 28, 2020)

Anne Laatikainen (Mar 29, 2020)

Vesa Kaloinen (Mar 31, 2020)

Markku Virtanen (Apr 2, 2020)

Jouni Lehtinen (Apr 2, 2020)

Jouni Levanen (Apr 3, 2020)

Lasse Särkimäki (Apr 5, 2020)

Kirsi Ojansuu-Kaunisto (Apr 7, 2020)

Jouni Kaunisto (Apr 8, 2020)

16.2 Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoalan mukaisesti. Suoritetusta tarkastuksesta on annettu tilintarkastuskertomus.

Hämeenlinnassa ____ . ____ 2020

Ilpo Malinen (Apr 30, 2020)

Ilpo Malinen
JHTT